

25
kilometrin reitti
uudella pikaratikalla

Helsinki Helsingfors

**Helsinki pitää
huolta Itämerestä
ja vesistöistään
monin tavoin**

**Dags att packa och
flytta – renoveringar
i många svenska
skolor**

**HAM Helsingin taidemuseon
uusi johtaja Arja Miller**

**”On fantastista, että Helsinki satsaa julkiseen
taiteeseen ja luo taidekokemuksia kaupunkilaisille”**

2 Sisällys 1/2023

Sami Heiskanen

16

Heli Blåfeldt

17

Konsta Linkola

8

Pääkirjoitus

Helsingin kesä hurmaa

Kesäiseen, upeaan Helsinkiimme ei voi olla rakastumatta kerta toisensa jälkeen. Minulle kesän tekee uimastadikka, lokkien huudot Kauppatorilla ja meren äärellä ja Vantaanjoen varrella olo. Samalla saa seurata, kuinka Helsinki on täynnä elämää, iloisia ihmisiä ja kiireetöntä tunnelmaa.

Ainutlaatuista Helsingissä on merellisyys, joka on kaupungissamme aina vahvasti läsnä. Kesäinen arki-ilta tai vapaapäivä muuttuu täydelliseksi, kun rantaviiva on lähellä. Ikisuosikkien lisäksi jokainen voi löytää tänä kesänä Helsingissä paljon myös uutta. Lukuisten tapahtumien lisäksi keskustaelämää värittävät muun muassa kesäkadut sekä kesäterassit Hietalahden torilla, Hakaniemen hallilla ja Töölöntorilla.

Nautitaan kukin omalla tyylillämme kaikesta siitä, mitä Helsingillä on tarjota. Toivottavasti kohtaamme Helsingin kesässä!

Juhana Vartiainen

Pormestari

Sakari Röyskö

Helsinki-lehti 1/23 • Jakelu 31.5.2023 • 45. vuosikerta • **Julkaisija** Helsingin kaupunki/Helsinki-lehti, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki • p. 09 310 1641 (vaihe) • helsinki@hel.fi • julkaisut.hel.fi/helsinki-lehti • **Vastaava toimittaja** Susanna Rautio • **Toimitussihteeri** Tiina Kotka • **Toimittajat** Katja Alaja, Aki Laurokari ja Mikko Pelttari • **Ruotsinkieliset sivut** Nina ja Leif Weckström • **Englanninkieliset sivut** • Pamela Kaskinen ja Laura Pennanen • **Konseptisuunnittelu** Otavamedia, A-lehdet Sisältöstudio • **Taitto ja sivunvalmistus** Lea Hult ja Ilona Maunola, Aste Helsinki Oy • **Paino** PunaMusta, Joensuu • **Painosmäärä** 421 935 kpl • **ISSN** 2736-8734 (painettu) • 2736-8742 (verkkójulkaisu) • **Jakeluasiat** Posti • p. 0100 5445 • posti.fi/asiakastuki • **Seuraava Helsinki-lehti jaetaan** marraskuussa 2023.

Kannen kuvat Lauri Rotko/Helsingin kaupunki • Raide-Jokeri • Kimmo Brandt • Leif Weckström • Jussi Hellsten/Helsinki Partners • Lauri Rotko/Helsingin kaupunki • Miikka Pirinen

- 8 **Rakastetuissa maauimaloissa** on altaiden ja hyppytorniin lisäksi esimerkiksi ulkokuntosalit.
- 10 **HAM Helsingin taidemuseon** uusi johtaja Arja Miller kehuu museonsa kunnianhimoisia ja saavutettavia näyttelyitä, julkista taidetta ja Biennaalia.
- 12 **Lue millaista** on lapsiperheen elämä Punavuoressa – Härmä-Koskiset kertovat.
- 14 **Pikaratikka** tuo tiivistyvän liikenneverkoston, mutta myös uusia asuntoja, työpaikkoja ja ilmastohyötyjä.
- 16 **Vapaaehtoisen kulttuurikaverin** kanssa on mukava käydä vaikka museossa, konsertissa tai teatterissa.
- 17 **Taiteilijapariskunta** Tellervo Kalleinen ja Oliver Kochta-Kalleinen luovat asukkaiden kanssa ohjelmaa Juhlaviikoille.
- 18 **Nuoret vaikuttavat** monin tavoin siihen, mihin kaupungin rahoja käytetään.
- 19 **Palvelukeskuksissa** on monipuolista toimintaa, senioribaletista alkaen.
- 21 **Luonnonvesiä suojellaan** Helsingissä monin tavoin, esimerkiksi muoviroskaa keräämällä.
- 22 **På svenska.** Ann-Jolin Grüne jobbar med och på svenska på Helsingfors Sysselsättningstjänster.
- 24 **In English.** Helsinki is taking concrete steps towards cutting emissions.

Helsinki-lehti on hiilineutraali painotyö, jolla on Pohjoismainen ympäristömerkki.

Painotuotteet
4041-0619

Lukijakilpailu s. 31
Missä on otettu
kesäinen kuva
1950-luvulla?

Kaupunkikulttuuri

Nautitaan tapahtumista

Helsinki on kesällä tulvillaan kulttuuria ja tapahtumia. Kaupunginosajuhlat kutsuvat kaikenikäisiä mukaan, samoin Helsinki-päivä. Tuttujen ja uusien festivaalien sekä tapahtumien kattauksesta riittää herkkuja niin urheilunälkäisille kuin musiikinjanoisille. Yksi kesän kohokohdista on toista kertaa järjestettävä Helsinki Biennaali.

Helsinki on alusta kaupunkilaisten ideoimille ja toteuttamille tapahtumille. Kaupunki kehittää lisäksi elämyksellisiksi keskuksiksi muun muassa Suvilahtea, Makasiinirantaa, Eteläsatamaa ja Itäkeskusta. Ne eivät ole tärkeitä vain paikallisesti, vaan myös siksi, että Helsingillä on suomalaisen kulttuurin näkyvimät kasvat. ■

4 Pienet & tärkeät

→ Helsingin yhdenvertaisuustyö EU:n kärkeä

Helsinki oli kolmas kaupunkien yhdenveroisuutta ja tasa-arvoa mittaavassa Euroopan komission "European Capitals of Inclusion and Diversity 2023" -kilpailussa. Helsinkiä kiitettiin tasa-arvon ja sateenkaariväen osallisuuden edistämisestä, henkilöstön antirasistisista koulutuksista ja esimerkiksi Digiystävähankkeesta, joka paransi ikääntyneiden digitaitoja. Vahvojen rakenteiden ja linjausten ansiosta Helsingistä on tullut yksi tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen kärkikaupungeista EU:ssa. Yli 50 000 asukkaan kaupunkien luokassa oli 40 osallistujaa. Voitto meni Espanjan Terrassaan ja toiseksi sijoittui Bryssel.

Kokeilu tuo Pohjoisesplanadille uutta oleskelualueutta.

Havainnekuva: WSP Finland

Vehreä piha Etu-Töölössä

Ekologisuus

Vehreä piha tuo monia hyötyjä

Taloyhtiöiden kannattaa satsata vehreään pihaan, sillä se esimerkiksi lisää asuinmukavuutta ja asunnon arvoa sekä vaimentaa kaupungin melua ja vähentää stressiä.

Ilmastonmuutos on lisännyt rankkasateita ja helleaaltoja. Päälystetyt pihat usein lammikoituvat, ovat tulvariski ja pahentavat kuumuutta helteellä. Viherpihat imeyttävät sadevedet tehokkaammin ja luovat varjoa.

Pihan istumapaikat, viljelylaatikot ja leikialue tuovat eri-ikäisiä asukkaita yhteen ja lisäävät yhteisöllisyyttä sekä turvallisuuden tunnetta. Marjapensaat ja yrtit ovat paitsi esteettisiä myös hyödyllisiä.

Jos pihalle tuo esimerkiksi hyönteishotelleja, perhosbaareja ja linnunpönttöjä, saa kasvien ja eläinten tutkiskelusta iloa ja luontosuhde pysyy yllä.

Vehreä piha on järkevää rakentaa esimerkiksi energiaremontin yhteydessä, kun pihaa myllätään joka tapauksessa.

Hyvin suunnitellut viherratkaisut ovat kustannustehokkaita rakentaa ja ylläpitää. Lisäksi viherkatto voi tuoda lisää oleskelutilaa taloon.

Lisätietoa: helsinginilmastoteot.fi

Energiantuotanto

Hanasaaren sulkeminen vähentää päästöjä

Kaupungin omistama energiayhtiö Helen lopetti toimintansa Hanasaaren kivihii-livoimalaitoksessa huhtikuun alussa. Voimalaitoksen sulkeminen pienentää kaupungin kokonaispäästöjä arviolta jopa 20 prosenttia ja Helenin 40 prosenttia.

Nyt merkittävä osa lämmitysenergiasta tuotetaan Helenin Vuosaaren biolämpölaitoksessa. Jatkossa lämmöntuotannossa hyödynnetään enemmän hukkalämpöä lämpöpumpun avulla.

Oleiluun, kävelyyn ja pyöräilyyn lisää tilaa

Käveltävä keskusta laajenee. Esplanadien ajoradat muutetaan yksikaistaisiksi.

Esplanadien, kesäkatujen ja Lönnrotinkadun kokeiluuntoisten uudistusten myötä kävelyyn, oleiluun ja pyöräilyyn varattu alue kasvaa ydinkeskustassa. Suurin osa muutoksista pitäisi olla valmiina Helsinki-päivään 12.6. mennessä.

Esplanadien ajoradat muutetaan yksikaistaisiksi. Eteläesplanadin toisesta autokais-tasta tehdään pyörätie.

Pohjoisesplanadin toinen autokaista muutetaan alueeksi, johon yrttykset laajentavat terassejaan ja muuta liiketoimintaansa. Myös kaikille avointa kävelyn ja oleilun tilaa tulee lisää. Pohjoisesplanadille tuodaan lisäksi ruukuissa 100 kääpiöpalmua ja 50 taatelipuuta.

"Kävelykeskustan suunnittelua jatketaan kaupunkistrategian mukaisesti. Tällä kokeilulla saamme kokemuksia siitä, miten Esplanadi toimivat, kun siellä on enemmän tilaa kävelylle", kertoo yksikön päällikkö Pihla Kuokkanen Helsingin kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelusta.

Uudistuksia tulee myös Lönnrotinkadulle, jossa ajorata muutetaan yksikaistaiseksi ja lisätään pyöräkaista länteen ajaville pyöräilijöille.

Myös kolme kesäkatua saavat jatkoa. Kasarmikadulle, Erottajankadulle ja Designmuseon edustan aukiolle tulee kesäkatualueet penkkeineen ja kukkineen. Kesäkaduilla halutaan parantaa katujen viihtyisyyttä, houkuttelevuutta ja lisätä palvelujen kirjoa.

Kasarmikadun ja Designmuseon aukion muutokset ajoittuvat kesäkaudelle 2023, mutta Esplanadien ja Erottajankadun uudistusten on suunniteltu jatkuvan vuoden 2024 loppuun.

Camilla Bloom

Useita kesäterasseja

Vaikka Senaatintorin suuri kesäterassi ei saa tänä kesänä jatkoa, tulee pienempiä toriterasseja.

Vasta kunnostetun Hakaniemen kauppahallin terassista halutaan tehdä koko kesäisen Helsingin ykköstapaamispaikka. Töölöntorin terassitoiminta jatkuu viime kesän tapaan. Hietalahden torilla on kauppahallin yrittäjien pyörittämä terassi. Torilla tullaan näkemään myös torikirppis viikonloppuisin.

→ Luontoretkelle!

Haluaisitko oppia tuntemaan lintuja tai luonnonkukkia paremmin? Lähde opastetulle luontoretkelle. Pääkaupunkiseudun luontoretkikalentesta löydät noin 130 maksutonta luontoretkeä. Opas on verkossa osoitteessa hel.fi/helsinginluontoon ja sitä saa paperisena esimerkiksi kirjastoista.

→ Täsmätietoa luontokohteista

Ulkoilualueiden ja saarten palvelut sekä reitit löytyvät nyt osoitteesta hel.fi/luontokohteet. Sivusto kertoo lisäksi retkeilystä, kalastuksesta ja veneilystä. Tulossa on vielä tietoa puistoista ja uimarannoista. Sivustoa on kehitetty asukkaita osallistaen.

5

Kesäpalvelut

Puuhaa ja purtavaa leikkipuistoissa

Suurella osalla kaupungin leikkipuistoja on kesällä maksutonta ohjattua toimintaa vauvaperheille, leikki-ikäisille ja koululaisille. Alle 16-vuotiaille on tarjolla ruokaakin ilmaiseksi.

Ohjattua toimintaa on 34 leikkipuistossa kesäkuun 5.–30. päivää ja 24 leikkipuistossa lomaseurongin aikaan 3.7.–4.8. Ohjaajia on paikalla arkisin kello 9–16.

Ruokaa tarjotaan 5.6.–4.8. arkipäivisin kello 12 ilman ennakoimattomuuksia. Sellainen vaa-ditaan vain osassa leikkipuistoja järjestettävään päiväleiritoimintaan.

Puistoruokailusta on tullut lapsiperheille yksi leikkipuistojen isoimmista vetonauloista, kertoo johtava leikkipuisto-ohjaaja **Tiina Mesiniemi**.

”Helsingiläinen leikkipuistoruokailu on ainutlaatuista eikä vastaavaa löydy tiettävästi muualta maailmasta. Leikkipuistoruokailulla pyritään edis-

tämään helsinkiläisten perheiden yhdenvertaisuutta.”

Helsingin kaupunki on järjestänyt leikkipuistoruokailua vuodesta 1942 saakka, jolloin elintarvikkeista oli sodan takia pulaa ja lapsille haluttiin taata edes yksi lämmin ateria päivässä. Ruokailijoita on ollut viime vuosina noin 200 000 kesässä. Yhdessä leikkipuistossa on voinut syödä jopa 350 ruokailijaa päivässä.

Pääosa ruoasta on maidotonta ja gluteenitonta. Viikoittain on vegaanivaihtoehto. Ruokat valmistava Palvelukeskus Helsinki on lisännyt kasvis- ja vegaaniruokien määrää asukkaiden toiveesta. Luvassa on myös kesto-suosikkeja eli kalakeittoa, italiansataa ja sosekeittoja. Lisätietoa leikkipuistoista saa osoitteesta

→ hel.fi/leikkipuistot

Leikkipuistoissa on kesällä ohjattua toimintaa vauvaperheille, leikki-ikäisille ja koululaisille – jotka voivat viettää vaikka koko päivän puistossa turvallisesti ohjaajien kanssa.

Konsta Linkola

Opasteudistus

Ehdota nimeä nimikkohylkeelle

Kaupunki uudistaa uimarantojensa opasteita ja pyytää asukkaita ideoimaan nimeä hylkeelle, jota käytetään nimikkoeläimenä uusien opasteiden yhteydessä. Nimiehdotuksia kerätään kesän aikana Helsinki Liikkuu -somekanavissa Facebookissa ja Instagramissa.

Kaupunki haluaa selkiyttää ja ajantasaistaa uimarantojensa opasteita. Uusiin opasteisiin tulee tietoa esimerkiksi uimarannan palveluista ja säännöistä sekä ohjeet hätätilanteita varten. Kaupungilla on 12 valvottua ja 12 valvomatonta uimarantaa, ja opasteita on tulossa niistä kaikille.

Havainnekuva: Muotoilutoimisto Kuudes

Kaupungin eläimet

Näitkö nisäkkään?

Kaupunki kerää asukkaita havainnot kuudesta nisäkäslajista Helsingissä. Ne ovat kettu, siili, orava, mäyrä, supikoira ja rotta.

Tiedonkeruu toteutetaan Lajitietokeskuksen **laji.fi**-sivuston avulla. Hankkeessa on mukana myös Helsingin yliopiston metsäekologian laitos.

Asukkaiden havainnot tuovat tärkeää tietoa lajien levinneisyydestä ja siten kaupunkilaistumisen asteesta, kertoo ympäristötarkastaja **Raimo Pakarinen** kaupungin ympäristöpalveluista.

”Esimerkiksi orava on helposti havaittava ja ajoittain runsaskin nisäkä. Se on kuitenkin Suomessa taantunut, ja sillä on ollut tässä välissä huonoja aikoja etenkin kuusen heikkojen siemenvuosien takia, mikä vaikuttaa myös kaupunkioravien ravinnonsaantiin. Meitä askarruttaa, mikä on Helsingin nimikkoeläimen tilanne juuri nyt.”

Nisäkäshavainnoista tärkeimmät ilmoitettavat tiedot ovat laji, havaintopaikka ja päivämäärä. Havainnon mukana voi lähettää kuvankin. Havaintoja voi jättää 31.10. saakka osoitteeseen

→ laji.fi

Antti Koli

Tunnetko herpiti?

Uutelaan on avautunut Suomen ensimmäinen herppiaiheinen luontopolku. Se kertoo herppien eli sammakkoeläinten, liskojen ja käärmeiden elämästä.

Herppipolku on 1,4 kilometrin pituinen rengasmaisen luontopolku, jonka lähtö- ja loppupiste on osoitteessa Särkkäniemi 5.

Kaupunki on toteuttanut Herppipolun Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa. Opastaulujen sisällöt on tuottanut tietokirjailija ja valokuvaaja **Antti Koli**.

6 Pienet & tärkeät

→ Löydä lähin palvelu kartalta

Palvelukartta on saanut uuden käyttöä helpottavan ilmeen. Palvelun osoite on palvelukartta.hel.fi. Kartalta löytyvät esimerkiksi julkisen liikenteen pysäkit, leikkipuisot, pysäköintialueet ja terveysasemat esteettömyystieteen. Kartta on suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Mannerheimintien katuremontti on Helsingin historian suurin.

Havainnekuva: Kai Hakala / Ramboll

Kaikkien aikojen katutyö

Mannerheimintien remontti tehdään kahdessa vaiheessa. Täysin valmista pitäisi olla vuoden 2025 loppuun mennessä.

Mannerheimintie remontoidaan perusteellisesti tulevien vuosien aikana. Remontissa uusitaan muun muassa Crowne Plazan kohdalla oleva vesiputki, joka on palvellut kaupunkilaisia jo vuodesta 1877.

Kaupunkiympäristön toimialan yksikön päällikön Liisa Taskilan mukaan näin vanhan kunnallistekniikan uusiminen on tehtävä nyt.

”Seuraava mahdollinen aikaikkuna tälle Mannerheimintien remontille olisi ollut kymmenen vuoden päästä. Jos tilanne päästetään siihen pisteeseen, että putket alkavat paukkua rikki, niin sitten se on hallitsematonta, että mitä aletaan tehdä ja missä”, Taskila kertoo.

Taskila kuvailee Mannerheimintien katutyötä todella haastavaksi, koska kyseessä on kaupungin vilkkain väylä.

Helsingin tähän asti suurimmassa katutyössä

muun muassa uusitaan kunnallistekniikkaa, jalakäytäviä, pyöräteitä, ajoratoja ja raitiokiskoja. Baanan ylittävä silta rakennetaan uusiksi.

Hesperianpuistoon rakennetaan ramppi ja portaat, jotka rajataan luonnonkivitukimuurilla.

Päätöksestä kaataa Hesperianpuiston 14 puuta on valitettu. Pahimmillaan koko Mannerheimintien remontti voi viivästyä vähintään kuuksilla tämän takia. Lisäksi Baanan ylittävän sillan uusimistyöt on jouduttu keskeyttämään, koska luontojärjestö on esittänyt sillan suojelua rakennusperintölailla.

Raitiotielinjat 4 ja 10 sekä bussilinjat 63, 212, 213 ja 400 siirtyvät pois Mannerheimintieltä remontin ajaksi. Katso remontin ajankohtaiset muutokset joukkoliikenteeseen sivulta hsl.fi.

Lisätietoa:

mansunkatutyoti.fi, hel.fi/mannerheimintie
facebook.com/uusimannerheimintie

Katutyöt

Kasin katutyöt valmiiksi kesäkuussa

Kasin katutyöt eli Caloniuksenkadun, Runeberginkadun ja Helsinginkadun peruskorjaus saadaan valmiiksi kesäkuussa. Remontin viimeiset työvaiheet siirrettiin sulan maan aikaan, sillä niitä ei voitu tehdä talviolosuhteissa maan ollessa jäässä.

Helsinginkadun alue valmistui jo elokuussa 2022 ja Caloniuksenkatu avattiin läpiajoliikenteelle viime joulukuussa.

Kasin katutyöt alkoivat tammikuussa 2021. Kunnostuksessa uusittiin kadun alla kulkevat, jopa yli sata vuotta vanhat vesiputket ja muu kunnallistekniikka.

Kunnostuksen yhtenä tarkoituksena oli nopeuttaa raitiolinjan 8 kulkua. Myös kävely ja pyöräily on entistä turvallisempaa ja mukavampaa remontin jälkeen.

Arviointi

Saavuttiko Helsinki tavoitteensa?

Helsingin äitiys- ja lastenneuvolapalvelut ovat kattavat ja kaavoituksessa toteutuu kaupunkilaisten osallisuus laajempaan kuin lainsäädäntö minimissään edellyttää. Näin toteaa tarkastuslautakunta vuoden 2022 arviointikertomuksessa.

Tarkastuslautakunnan mukaan koronapandemian jälkivaikutukset vaikeuttivat kaupungin tavoitteiden saavuttamista ja Ukrainan sota näkyi toimintaympäristössä.

Arviointikertomuksessa todetaan, että kaupunki epäonnistui henkilöstö- ja palkkahallintojärjestelmä Sarastian käyttöönotossa ja mielenterveyspalveluissa oli kehittämiskohteita.

Arviointikertomus on kaupunginvaltuuston käsittelyssä 21.6.

Lisätietoa: arviointikertomus.fi

Katutöitä ja kunnostuksia

- Ruskeasuolla rakennetaan raitiotietä.
- Kaksi Itäväylältä Viikkiin johtavaa ramppisiltaa peruskorjataan. Työ valmistuu lokakuussa.
- Hämeentien, Kustaa Vaasan tien ja Annalantien väliselle osuudelle rakennetaan erilliset jalankulku- ja pyörätiet. Rakentaminen alkanee syksyllä 2023.
- Vaasanpuistikko sekä sitä reunustavat Pengerpolku ja Vaasanpolku kunnostetaan vuosina 2023–2024. Kaisaniemenpuisto uudistuu vuosien 2023–2028 aikana. Sibeliuksenpuiston länsipuoli kunnostetaan vuosina 2023–2024.
- Havis Amanda ja sitä ympäröivä aukio peruskorjataan. Urakka kestää arviolta elokuulle 2024.
- Kauppatorin tulvasuojausta kohennetaan. Rakentaminen ei vaikuta lauttaliikenteeseen tai torimyyntiin.

→ Seuraa ajankohtaisia hankkeita: hel.fi/katutyot

Remontti tehdään kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa korjataan Postikadun ja Runeberginkadun välinen osuus. Tämä kestää arviolta loppuvuoteen 2024. Toisessa vaiheessa korjataan Runeberginkadun ja Reijolankadun välinen osuus. Työt jatkuvat arviolta vuoden 2025 loppuun.

→ Bongaa jo kurssit syksyksi

Työväenopiston ja Arbiksen kurssit tulevat näkyviin kesäkuussa [Ilmonet.fi](https://www.ilmonet.fi)-sivuille. Ilmoittautumiset alkavat elokuussa.

→ Sote-palveluja kesällä

Helsinkiiläiset saavat tarvitsemansa sosiaali- ja terveyspalvelut myös kesällä, vaikka joissain toimipisteissä on poikkeusaukioloja. Esimerkiksi suurin osa terveysasemista on auki koko kesän. Tarkat tiedot näkee osoitteesta [hel.fi/sotekesa](https://www.hel.fi/sotekesa).

7

Vesiliikenne

Kruunuvuorenrannan lautasta tuli suosittu

Uusi lauttayhteys Kruununhaan Meritullintorilta Kruunuvuorenrantaan on osoittautunut suosituksi. Lautat liikennöivät joka päivä noin kello 7–22. Vuoroväli on noin 50 minuuttia.

”Matkustajamäärä on ollut myönteinen yllätys, ja muutenkin liikennöinti on alkanut hyvin. Matkaan on mennyt yleensä vartti, korkeintaan 20 minuuttia”, kertoo M/S Amiraali -aluksen kانسимies Riku Huttunen.

Vapunpäivänä alkanut liikennöinti keräsi jo ensimmäisellä viikolla tiistaista sunnuntaihin lähes 5 800 matkustajaa.

Lauttamatkalle käy Helsingin seudun liikenteen HSL:n AB-vyöhykelippu. Lippu täytyy ostaa etukäteen, sillä aluksella ja lauttarannoissa ei ole lipunmyyntiä. HSL kehottaakin käyttämään lipun ostoon HSL-korttia tai -sovellusta. Lautan aikataulut näkee nettiosoitteesta reittiopas.hsl.fi.

Kesäkaudella matkustajia kuljettava M/S Amiraali voi ottaa kyytiin enintään 218 matkustajaa. Istumapaikkoja on sisällä ja aurinkokannella.

Lautalle saa tuoda ilman lisämaksua polkupyöriä – niitä mahtuu mukaan kerralla enintään 16. Matkustaminen onnistuu myös pyörätuolilla ja lastenvaunujen kanssa.

Lautan lähtöpaikka Meritullintorilla Aleksanterinkadun ja Pohjoisrannan risteyksessä on esteetön. Sitä vastoin Kruunuvuorenrannan laituri Laajasalossa osoitteessa Saaristolaivastonkatu 11 ei ole täysin esteetön.

”Henkilökunta auttaa tarvittaessa nousemaan alukseen tai sieltä pois, ja on meillä käytössä sellainen pyörätuolirampikin”, kertoo Huttunen.

Nina Talmén

Lauttamatka kestää yhteen suuntaan noin 15–20 minuuttia. Matkan voi maksaa HSL:n lipulla.

Liikennöinnin hoitaa kesäkaudella JT-Line. Talvikauden operoi Sun Ferry aluksellaan M/S Tor, johon mahtuu 358 matkustajaa. Talviviikonloppuisin liikennöintiä on supistettu noin kello 10–18.

Liikennöinnistä on nyt sopimus maaliskuun 2024 loppuun. Lauttaliikenteen kysyntää ja tarvetta tullaan arvioimaan. Vuoden 2024 liikennöinti kokonaisuudessaan varmistuu kaupungin talousarviovalmistelun yhteydessä.

Lauttaliikennettä on tarkoitus jatkaa ympärivuotisesti siihen asti, kun Kruunuvuorenrannan silta-yhteys valmistuu vuonna 2027. Silloin keskustasta pääsee Laajasaloon raitiovaunulla.

Terveyspalvelut

Kaisa Sunimento

Mieppi on osoitteen-
sa Ratapihantie 11

Pasilaan Mieppi

Matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja tarjoava Mieppi on avattu Pasilaan osoitteeseen Ratapihantie 11. Mieppiin voi ottaa yhteyttä ilman lähetettä kun on esimerkiksi elämäntilanteeseen tai mielenterveyteen liittyviä huolia. Maksuttomat palvelut on suunnattu yli 13-vuotiaille helsinkiiläisille.

Ammattilaisen kanssa pysyvä keskustelemaan luottamuksellisesti vastaanotolla tai etäyhteydellä. Mieppistä saa myös neuvontaa ja palveluja koskevaa ohjausta. Mieppiin voi mennä ilman ajanvarausta tai varata ajan Maisa-verkkopalvelussa tai soittamalla. Mieppit on myös Haagassa, Kalasatamassa ja Myllypurossa.

Lisätietoa: hel.fi/mieppi

Maksuton ehkäisy alle 25-vuotiaille

Helsinki tarjoaa maksuttoman ehkäisyn alle 25-vuotiaille helsinkiiläisille ja helsinkiiläisten oppilaitosten opiskelijoille. Kyseessä ovat pillerit, rengas, kierukka, kapselit ja kondomit. Ehkäisystä voi kysyä terveysasemalta, keskitetystä ehkäisyneuvonnasta tai oppilaitoksen terveydenhoitajalta.

Lisäksi ikäryhmälle on neuvontapalvelu, johon ei tarvitse varata aikaa. Siellä voi keskustella luottamuksellisesti esimerkiksi seksuaalisuudesta ja seurustelusta. Vastaanotolla voidaan tehdä raskaudesta ja varata seksitautitestit laboratorioon. Neuvontaa on Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa (ma–ti klo 16–19) ja Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksessa (to klo 13–15 ja pe klo 8–11).

Terveysasemat ja keskitetty ehkäisyneuvonta palvelevat kaikenikäisiä helsinkiiläisiä.

Lisätietoa: hel.fi/ehkaisy

Bussiliikenne

Bussilla pääsee ihan korpeen

Sipoonkorven kansallispuistoon pääsee kesällä bussilla Mellunmäen metroasemalta. Sipoonkorpi Hop-On Hop-Off -bussi kiertää lauantaisin ja sunnuntaisin Nikkilän, Tikkurilan ja Mellunmäen väliä. Pysäkkejä on 15, esimerkiksi Sipoonjoen perinnesaunan ja Sipoon Vanhan kirkon luona.

5 euron päivälippu tai 3 euron yhdensuuntainen kertalippu maksetaan kuskille. Alle 7-vuotiaat matkustavat ilmaiseksi. Matalalattiabussiin mahtuu neljä lastenrattaat. Bussiin saa ottaa mukaan koiria. Reitti- ja aikataulutiedot on tarkoitus lisätä HSL:n nettisivulle reittiopas.hsl.fi.

Taksikuljetus Oy hoitaa liikennöintiä 1.10. saakka, yhteistyössä Sipoon kunnan sekä Vantaan ja Helsingin kaupunkien kanssa.

Hele Teutari/Vantaan kaupunki

Sipoonkorvessa liikennöivään bussiin pääsee Mellunmäen metroasemalta. Bussi kiertää viikonloppuisin Nikkilän, Tikkurilan ja Mellunmäen väliä.

Hyppytorneja

Maauintoaloissa on lastenaltaiden lisäksi kahluu- ja hyppyaltaat. Rohkeimmat loiskauttavat veteen 10 metristä. Stadikalla on 50-metrinen ja Kumpulassa 25-metrinen allas. Stadikalla on vesiliukumäkikin.

Kävijä- magneetteja

Stadikka on Helsingin suosituimpia liikuntapaikkoja. Uimareita ja auringonottajia käy jopa 3 000–5 000 päivässä. Kumpulassa määrä on noin 1 200–2 000. Kulloisenkin kävijämäärän näkee netistä.

Rakastetut maauintalat ovat paljon muutakin kuin uimapaikkoja.

Maauinti

Olympia-altaita

Suomen vanhin maaumala Uimastadion rakennettiin vuoden 1940 olympiakisoihin, jotka peruttiin sodan vuoksi. Altaita käytettiin vuoden 1952 olympialaisissa, samoin Kumpulan maaumalaa, joskin tätä maan kolmanneksi vanhinta maaumalaa vain harjoitteluun.

Funkkishelmiä

Helsingin maaumalat edustavat funkkisarkkitehtuuria. Uimastadionin (Hammarskjöldintie 5) on suunnitellut Jorma Järvi. Kumpulan maaumalan (Allastie 1) arkkitehdit ovat Pauli Salomaa, Teuvo Lindfors ja Osmo Sipari.

Syyskohteitakin

Uimastadionin kausi kestää 10.9. saakka, Kumpulan 20.8. asti.

Liikuntakeitaita

Maaumaloissa on koripallo- ja rantalentopallokentät, pingispöydät, ulkokuntosali ja leikkialue. Stadikalla on lisäksi sählykaukalo, sisäkuntosali ja jättishakkialue. Molemmissa uimaloissa on toki myös sauna- ja pesutilat sekä kahvio.

Lämminvesialtaita

Stadikan 50 metrin altaassa on vettä noin 2 miljoonaa litraa, Kumpulan 25-metrisessä altaassa alle miljoona litraa. Altaiden täyttäminen kestää noin 4–5 päivää ja veden lämmittäminen noin 5–7 päivää.

Tapahtumapaikkoja

Maaumaloissa järjestetään tunnelmallisia kuutamouinteja, jolloin allasalue valaistaan lyhdyin. Stadikalla pidetään suosittuja pellehyppykisoja.

Osa uimapaikkakirjoa

Helsingissä on myös 24 yleistä uimarantaa – kuten juuri kunnostettu Pirkkolan Plotti. Muitakin uintimahdollisuuksia riittää uimahalleista talviuintipaikkoihin. Lisätietoja saa nettiosoitteista liikunta.hel.fi ja ulkoliikunta.fi.

Teksti **Tiina Kotka**
Kuva **Konsta Linkola**

alajat

”Helsinki satsaa
julkiseen taiteeseen ja
luo taidekokemuksia
kaupunkilaisille sekä
työllistymismahdollisuuksia
taiteilijoille”

Miller on innoissaan HAMin ”Kevätlaitumella”-näyttelyn osuudesta, joka vapauttaa lasten luovuuden. ”On ihanaa nähdä, miten paneutuneesti pienet ja isommatkin näyttelyvieraat ovat heittäytyneet piirtämään.”

Taulut roikkuvat epätavallisen matalalla ja lattialle piirretty viiva kiemurtelee salien välillä. Kengät jäivät eteeseen. HAM Helsingin taidemuseon ”Kevätlaitumelle” -näyttely on suunnattu erityisesti lapsille ja perheille.

”On keväisiä ja kesäisiä tunnelmia ja naivistisiäkin teoksia, joita meillä on aika harvoin esillä. Tässä mennään HAMin juurille, sillä teokset kuuluvat Bäcksbäckan kokoelmaan, jonka kaupunki sai lahjoituksena 1970-luvulla. Kuraattorimme **Sanna Tuulikangas** on tehnyt valinnat. Menihän oikein?”, HAMin uusi johtaja Arja Miller kysyy museon viestintäsuunnittelija **Reetta Haarajoelta**.

Millerillä on juttua tehdessä takana ensimmäinen kuukausi HAMissa. Hän on palannut eräänlaiseen lähtöruutuun, sillä hänen uransa taidemuseoissa alkoi juuri täältä reilut 20 vuotta sitten. Miller toimi Helsingin kaupungin taidemuseon vastaavana museolehtorina.

Sen jälkeen hän on kuratoinut taidetta Nykytaiteen museo Kiasmassa ja Espoon modernin taiteen museo EMMAssa, siis huolehtinut museoiden taidekokoelmista sekä suunnitellut ja ollut toteuttamassa erilaisia näyttelyitä ja taiteilijayhteistöitä.

”Asiantuntijan tulee tietää taiteesta se, mitä kaikki eivät tiedä, mutta taiteen katsojina kaikki lapsia myöten ovat tasavertaisia. Lapsissa on ihanaa se, että he eivät mieti, mitä pitäisi ymmärtää, vaan he tekevät rohkeasti itse tulkintoja. Se innostaa”, Miller pohtii ja viittaa omiinkin kokemuksiinsa. Nykyisin perheen lapset ovat aikuisia, jotka käyvät museoissa omatoimisesti.

Helsingin keskusta pursuaa taide-elämyksiä, sillä Amos Rex, Ateneum ja Kiasma ovat ihan naapurissa. Mikä tekee HAMista erityisen?

”HAMin tekee erityiseksi paitsi sen kunnianhimoiset ja lähestyttävät näyttelyt myös joka toinen vuosi järjestettävä Helsinki Biennaali sekä julkinen taide. On fantastista, että Helsinki satsaa julkiseen taiteeseen ja luo taidekokemuksia kaupunkilaisille ja työllistymismahdollisuuksia taiteilijoille”, Miller sanoo.

KUKA

Arja Miller ammentaa idealismista

Arja Miller aloitti HAM Helsingin taidemuseon johtajana maaliskuun 2023 lopulla. Hän on toiminut muun muassa Nykytaiteen museo Kiasmassa ja Espoon modernin taiteen museo EMMAssa johtotehtävissä. Taiteen muutosvoimaan uskova Miller rentoutuu merenrantakävelyillä, veneilemällä saaristossa ja harrastamalla musiikkia. Haastatteluhetkellä hänen mielessään soi virolaisen Arvo Pärtin vähäeleinen musiikki. Perheeseen kuuluu puoliso ja kaksi aikuista lasta, jotka ovat oppineet pitämään museoista.

Kaupunki käyttää prosentin julkisten rakennushankkeiden budjetista taidehankintoihin. HAMissa on juuri esillä **Alma Heikkilän** jättimäinen tilausteos ”(+,+)”, joka päättyy lopulta Käpylän peruskouluun. On maaliala ja kipsiä, matoja ja lehtiä, ”monilajisia sotkeutumisia ja rinnakkaiseloja”.

HAMin yli 10 000 teoksen kokoelmista yli 500 on julkista taidetta eli eri puolilla kaupunkia olevia historiallisia ulkoveistoksia, ympäristötaiteen teoksia ja uusia tiettyyn paikkaan tehtyjä tilausteoksia. Joukkoon kuuluu Suomen kansallisrunoilijan **J. L. Runebergin** pronssinen muistomerkki Esplanadilla ja **Jacob Dahlgrenin** vaaleanpunainen, massiivinen ja kiemurteleva teräsveistos ”Early One Morning, Eternity Sculpture” Capellanaukiolla Kalasatamassa.

”Olemme kaupungin oma, lähestyttävä taidemuseo. Taide herättää ajatuksia ja tunteita, innostaa, saa olemaan eri mieltä”, Miller linjaa. Hän tunnustautuu idealistiksi taiteen suhteen.

”Taide pukee sanoiksi sen, mitä me emme osaa.”

Helsinki Biennaali on viimeistä silausta vaille valmis, ja se avautuu yleisölle 11.6. HAMin tuottama taidetapahtuma levittäytyy jälleen Vallisaareen, mutta myös taidemuseoon ja julkiseen tilaan vastuullisuusohjelmansa mukaisesti.

Helsinki Biennaali on haluttu tuottaa mahdollisimman kestävästi sosiaalisista, taloudellisista, kulttuurisista ja ympäristönäkökulmista. Esimerkiksi liikuntaesteisten voi olla helpompaa mennä museoon kuin liikkua korkeureoiltaan vaihtelevassa Vallisaareessa.

”Vastuullisuus näkyy myös taideteosten monimuotoisuudessa, ne edustavat erilaisia identiteettejä. Odotan muun muassa **Danielle Brathwaite-Shirleyn** roolipeliä, joka muuttaa saaren queer-näyttämöksi ja astumista digitaalisesta taiteestaan tunnetun Keikenin Henkien taloon”, Miller sanoo.

Hänelle Vallisaaren meno tulee olemaan paljon muutakin kuin taidetta, sillä Miller on veneillyt koko ikänsä ja rakastaa merta, saariluontoa ja erityisesti Vallisaarta, koska siellä on jännittävää historiaa ja ainutlaatuisen monimuotoista luontoa, kuten kymmeniä eri perhos- ja lepakkolajeja.

Biennaalin teemaksi valittu ”Uusia suuntia voi syntyä” viittaa vaihtoehtoiseen tapaan elää maailmassa ja ymmärtää sitä – sekä kuvitella muita mahdollisia tulevaisuuksia. Se saa miettimään, minkä linjan HAM tulevaisuudessa valitsee. Miller on aloittamassa strategiaprozessia, johon henkilökunta osallistuu. Sen tulokset alkavat näkyä muutaman vuoden päästä.

”Uusia, yllättäviäkin suuntia voi syntyä unohtamatta läsnäoloa ja iloa. Nykytaide tulee varmasti olemaan osa HAMia tulevaisuudessa, taide on kriittinen muutosvoima”, Miller sanoo työhuoneessaan. Sitä hallitsee jättimäinen kokouspöytä ja ikkunoista tulviva valo, mutta mahtuu niiden väliin taidettakin.

Millerin mukaan hiljattain säätöksi ja kaupunkikonsernin tytäryhtiöksi muuttunut HAM on vapaa miettimään pitkiä yhteistyöprojekteja nimekkäiden taiteilijoiden ja kumppanien kanssa. Jollakin aikavälillä taidemuseo tarvitsee uuden kotipaikan, sillä Tennispalatsi on myynnissä. Lähivuosina selviää, minne tie vie.

Teksti **Katja Alaja** • Kuva **Miikka Pirinen**

”Taide pukee sanoiksi sen, mitä me emme osaa”

HAM Helsingin taidemuseo on saanut **Arja Milleristä** johtajan, joka uskoo lähestyttävään ja yllättävään nykytaiteeseen. Kesällä se levittäytyy myös Vallisaareen. On uuden Helsinki Biennaalin aika!

Perhe-elämää keskustassa

Härmä-Koskisen perhe on juurtunut Punavuoreen. Elämä on hyvää, sillä koulu ja päiväkoti ovat naapurissa ja ranta sijaitsee vartin päässä. Ja ne tutut – heitä tulee vastaan joka kadunkulmassa.

Teksti **Katja Alaja** • Kuva **Miikka Pirinen**

Perhe Härmä-Koskinen esittelee kotikulmiaan innolla.

"Syömme aina välillä jäätelöä tässä Fredrikintorilla", äiti **Milla Härmä** kertoo. Torin laidalla

Punavuoreessa asuvaan perheeseen kuuluvat isä **Jani Koskinen** ja pariskunnan lapset **Voitto**, 10, **Lempi**, 8 ja **Lyyli**, 4.

Koti sijaitsee **Lars Sonckin** suunnittelemassa talossa, jossa toimii Metodistikirkko. Sunnuntaiaamuisin urkumusiikki kantautuu vanhempien makuuhuoneeseen. Vuokra-asun-

nossa on neljä huonetta ja keittiö, yhteensä 96 neliometriä. Korkeisiin huoneisiin tulvii paljon valoa, ja kirjahylly on täynnä levyjä. Koskinen on aikanaan pyörittänyt omaa levykauppaa Vaasankadulla.

"Teimme lattiaremontin omalla rahalla, että saimme alkuperäisen puulattian esiin. Edelliset asukkaat olivat jo poistaneet tapetit seinistä", Härmä kertoo.

Voitto kyllä piti tasaisista laminaattilattioista enemmän, sillä niillä pystyi piirtämään ilman alustaa.

Härmä kertoo, että jos perhe olisi päättänyt valita omistusasumisen, heidän olisi todennäköisesti pitänyt muuttaa pois ydinkeskustasta.

Härmä ja Koskinen ovat asuneet Punavuoreessa jo yli kymmenen vuotta. Tuttujen vihje toi heidät Alppilasta Etelä-Helsinkiin.

"Viihdymme Punavuoreessa todella hyvin. Kun astuu ulko-ovesta kadulle, on kaupungin paraatipaikalla", Härmä kokee. Vanhempi innostaa myös alueen historiaa: on hauskaa kuvitella, millaisia ihmisiä alueella on aikanaan asunut.

Kivenheiton päässä kotoa ovat perheelle tärkeät Leikkipaikka Telakanpuistikko ja Leikkipuisto Seppä sekä meri.

Kauniina kesäpäivinä perhe istuu Kaivopuiston ja Eiranrannan nurmikoilla ja solmii kukkaseppeleitä.

"Katso", Lyyli huikkaa. Hän on levittänyt lattialle suuren aarrekokoelmansa. Uimarannalta löytyneet kivet sekä kaakelin- ja lasinpalaset ovat hioutuneet kauniiksi ajan saatossa.

Koskinen ihailee merenrantoja myös lenkeillään aina Töölönlahtea myöten.

Perhe asuu jo kolmannessa asunnossa Punavuoreessa. Lasten synnyttyä on tarvittu lisää tilaa.

"On hyvä, että meidän vieressämme sadan metrin päässä on Snellmanin ala-asteen koulu ja Päiväkoti Rööperi", Koskinen sanoo.

Ruokakaupat ja Viiskulman terveysasema ovat nurkan takana. Rikhardinkadun kirjastoon ja Oodiin sekä keskustan museoihin kävelee vartissa. Jalkapalloseura PPJ:n hallille Jätkäsaaren kulkee vajaassa puolessa tunnissa.

”Perheenä tuntuu turvalliselta asua Punavuoressa. Kun menee ulos, tulee aina tuttuja vastaan”, äiti Milla Härmä sanoo vierellään muut perheenjäsenet Lempi, Voitto, Lyyli ja isä Jani Koskinen.

Kaikki lapset harrastavat jalkapalloa ja laulavat kuorossa.

Punavuori tuntuu muutenkin sopivalta lapsiperheelle.

”Tuntuu turvalliselta asua täällä, sillä ihmiset tekevät kaupungin. Kun menee ulos, tulee aina tuttuja vastaan”, Härmä sanoo. Seuraa piisaa kotirapusta lähtien, koska perhe tuntee lähes kaikki talon asukkaat ja lapset vierailevat toistensa luona leikkimässä.

Vapaa-ajalla pariskunta soittaa punk- ja popbändi Särkyneissä ja harjoittelee muun muassa Kaapelitehtaalla. Kulttuuri-ihmisinä he toivovat, että keskustassa olisi jatkossakin tilaa omaehtoisen kulttuurin tekemiselle. Ja nuorille sopiva kokoontumispaikka, kun lapset kasvavat.

Liikenteen kanssa on tultu sinuiksi. Autoa käytetään harvoin ja kun käytetään, se on yhteiskäyttöauto. Kävelemisen rinnalla lapset ottavat usein alleen skuutit ja ylittävät suojateitä luontevasti.

”Liikenne pitää vain oppia”, Härmä korostaa.

Hän itse rakastaa kävelyä - jopa niin paljon, että kävelee toisinaan kotiin Vallilasta ja samalla kokousta nappikuulokkeiden välityksellä. Härmä toimii opinto-ohjaajana Stadin ammatti- ja aikuisopistossa eli Stadin AO:ssa.

Raitiovaununkuljettajana työskentelevä Koskinen puolestaan polkee Töölön varikolle.

”On hienoa pyöräillä pitkin Fredrikinkatua aamuviideltä, kun juuri kukaan ei ole liikkeellä”, hän fiilistelee.

Viisi faktaa keskustasta

1. Keskustaan kuuluvat Kruunuhaka, Kluuvi, Kaartinkaupunki, Kamppi ja Punavuori.
2. Keskustaan ja kantakaupunkiin – etenkin Katajanokalle, Töölöön, Kruunuhakaan ja Punavuoreen – valmistui lähes 850 uutta asuntoa vuonna 2022. Se on yli puolet enemmän verrattuna vuoteen 2020.
3. Keskustassa ja kantakaupungissa rakennetaan suunnilleen yhtä paljon omistus- ja vuokra-asuntoja.
4. Keskustan kauppakeskusten kävijämäärät ovat vahvassa kasvussa. Citycenterin, Kluuvin, Kämp Gallerian ja Forumin kävijämäärät kasvoivat 21–32 prosenttia verrattuna edellisvuoteen. Kuitenkin keskustan liiketiloista oli tyhjiillään lähes 9 prosenttia syksyllä 2022.
5. Raideliikenteen yhteyksiä keskustan ja kantakaupungin sisällä ja niiden lähialueille tullaan parantamaan.

Keskustaa uudistetaan

Helsingin kaupunki haluaa, että ydinkeskusta säilyy Suomen monipuolisimpana työpaikka-, palvelu- ja vapaa-ajan keskittymänä läpi vuoden. Koronapandemia haastoi tätä tavoitetta, mutta vastatoimet ovat käynnissä. Kaupunki on esimerkiksi perustanut HELY-työryhmän, koko nimeltään ”Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyöryhmä ydinkeskustan elinvoiman vahvistamiseksi”. Siinä on mukana keskeisiä keskustan elinkeinoelämän toimijoita.

”Olen käynyt keskustelua eri foorumeilla siitä, mikä erottaa keskustan muista alueista Helsingissä. Siellä on muun muassa paljon vanhoja rakennuksia, ainutlaatuisia historiallisia syvyyttä ja merenrantaa, jossa on valtavasti mahdollisuuksia. Esimerkiksi nykyisen Eteläsataman ranta-alueelle tulee uusi Arkkitehtuuri- ja designmuseum ja ranta-promenadi, täysin uudenlaista kaupunkitilaa”, maankäyttöjohtaja **Rikhard Manninen** Helsingin kaupungilta pohtii ja lisää, että kulttuuripalvelujen vahvistuminen keskustassa on maailmanlaajuinen trendi.

Kaupunkiympäristön teettämän tutkimuksen mukaan ihmiset odottavat keskustalta viihtyisyyttä, palveluja ja kävelymahdollisuuksia.

”Kaduilla ja aukioilla voisi olla enemmän elämää, joten kannustamme yrittäjiä rakentamaan lasitettuja terasseja. Lisäksi teemme teknistä selvitystä, olisiko joidenkin kadunpätkien kattaminen mahdollista. Tämä lisää viihtyvyyttä talviaikaan”, Manninen kertoo kaupungin toimista.

Elieinaukion ja Asema-aukion arkkitehtuurikilpailun voittanut Klyyga-niminen ehdotus tuo paikalle uuden rakennuksen ja yhden ydinkeskustan suurimmista aukioista. Kaupunki kunnostaa Kaisaniemen puistoa, ja Rautatieaseman metroasema menee myös jossakin vaiheessa korjausremonttiin.

Kamppiin nousee keskustan ja eteläisen Helsingin asukkaita palveleva terveys- ja hyvinvointikeskus, ja asuntorakentaminen keskustassa ja sen lähialueilla jatkuu. Esimerkiksi vanhoja toimistoja muutetaan edelleen asunnoiksi, ja läheisten Jätkäsäaren ja Kalasataman uudisrakentaminen jatkuu.

Myös pysäköintiä ja huoltoa kehitetään.

”Kaupunkina yritämme saada aikaan maanalaisia pysäköintilaitoksia keskustaan ja jopa Hakaniemeen sekä maanalaisen huoltotunnelin, jotta yritysten ja muiden toimijoiden huolto- ja jakeluliikenne sujuisi keskustassa”, Manninen päättää.

Pikaratikan 25 kilometrin reitistä suurin osa kulkee Helsingissä – vain 9 kilometriä on Espoon puolella. Pysäkkejä tulee 34 alueelle.

Pikaratikan kyytiin päästään etuajassa

Pikaraitiolinja 15 tuo mukanaan sujuvamman liikenneverkoston, mutta myös uusia asuntoja ja työpaikkoja. Pikaratikka on ilmastotekokin.

Teksti **Tiina Kotka** • Kuvat ja kartta **Raide-Jokeri**

Matkustajat pääsevät Itä-Helsingin ja Espoon Keilaniemen väliä kulkevan pikaratikan kyytiin etuajassa, sillä liikennöinti on varauduttu aloittamaan jo tämän vuoden puolella kesäkuun 2024 sijaan, kertoo Helsingin kaupunkiympäristön toimialajohtaja **Ville Lehmuskoski**.

Linjan rakennusaikainen nimitys Raide-Jokeri korvataan tuolloin virallisella nimellä pikaraitiolinja 15 tai kotoisammalla muodolla pikaratikka 15.

Aikataulun lisäksi on alittumassa kustannusarvio. Tämä on kova suoritus hanketta pyörittävältä allianssilta, johon Helsinki kuuluu Espoon kanssa tilaajana. Onnistumisen avaimena on ollut yhteistyö.

”Raide-Jokerissa on ollut erittäin hyvä tekemisen meininki. Allianssissa on mielestäni hienointa se, että kaikki osapuolet keskittyvät ratkaisujen aikaansaamiseen eikä riiteltyyn, kuten monissa muissa toteutusmuodoissa valitetta-

vasti usein käy”, sanoo Lehmuskoski, jolla on vuosien kokemus Raide-Jokerista sen allianssin johtoryhmän puheenjohtajana ja tilaajan johtoryhmän puheenjohtajana.

Pääkaupunkiseudun ensimmäinen pikaratikka kulkee suurimman osan 25 kilometrin matkastaan Helsingissä – vain 9 kilometriä on Espoon puolella.

Reitin voi kuvailla pääpiirteissään niin, että Itäkeskuksen päätepysäkiltä lähtiessään päättyy Latokartanon ja Viikin kautta Oulunkylään. Ja matka jatkuu, Maunulasta lähteen, Pirkkolaan ja Huopalahteen. Seuraavana on Vihdintien ja Talin vuoro. Sitten siirrytään jo Espoon puolelle Vermoon, Leppävaaraan, Laajalahteen, ja sieltä vielä Otarantaan sekä Keilaniemeen.

Useisiin pikaratikan reiteille jääviin paikkoihin, kuten Viikkiin ja Maunulaan, saadaan ensi kertaa raideliikennettä.

”Helsingin ratikkaverkosto on laajuudeltaan noin 50 kilometriä. Uuden linjan 25 kilometriä

tuovat siis kerralla 50 prosenttia lisää ratikkarataa pääkaupunkiseudulle. Tämä on merkittävä joukkoliikennejärjestelmän parannus”, Lehmuskoski muistuttaa.

Havainnollistetaan reittiä vaikka levittämällä tähän Helsingin joukkoliikennekartta. Pikaratikka tuo sen keskelle vahvan poikittaisen linjan, mutta lisäksi nivoo matkansa varrella yhteen useiden kulkumuotojen reittejä ja ulottaa siten vaikutuksensa laajalle, myös yli kuntarajojen.

”Helsingissä raideyhteydet ovat olleet säteittäisiä ja suuntautuneet keskustaan. Pikaratikka on Helsingin ensimmäinen poikittaissuuntainen raideyhteys. Se yhdistää Itäkeskuksessa metron ja Oulunkylässä pääradan. Huopalahteen, Pitäjänmäelle ja Leppävaaraan tulee yhteys Rantaradalle, Otaniemessä ja Keilaniemessä metroon. Pikaratikka onkin tärkeä askel Helsingin kaupunkirakenteen muodostumisessa raideliikenteen verkostokaupungiksi”, Lehmuskoski toteaa.

Pikaratikan rakennustyöt ovat muuttaneet katukuvaa esimerkiksi Viilarintiellä Viikissä.

Pikaratikat kulkevat 5–10 minuutin vuorovälein. Linjan matkustaa päästä päähän tunnissa.

Koeajossa olevat vaunut henkilökuntineen ovat keränneet paljon katsojia.

Pikaratikka liikennöi molempiin suuntiin erillään muusta liikenteestä lähes koko matkansa. Tämä auttaa pitämään matkanopeuden vauhdikkaana.

Pikaratikka korvaa Helsingin vilkkaimman bussilinjan 550, jolla ei kyetä hoitamaan tulevien vuosien voimistuvaa matkustajavirtaa. Pikaratikka pystyy jopa kolminkertaistamaan matkustajamäärät. Eivätkä ne nykyiselläänkään pieniä ole – bussilinja 550 poimii kyytiinsä arkipäivisin 40 000 matkustajaa. Vuonna 2030 matkustajia arvioidaan olevan jo 91 000 ja vuonna 2050 peräti 125 000.

Matkustajamääriä lisää radanvarren uudis- ja täydennysrakentaminen. Pikaraitiotien pysäkit onkin sijoitettu ajatellen paitsi nykyisiä myös tulevia asuntoja, työpaikkoja ja palveluja.

Rakentamista on luvassa esimerkiksi Itä-keskukseen, Oulunkylään ja Haagaan, samoin Maunulaan, Viikkiin ja Pitäjänmäkeen. Niistä on tulossa yhä vahvempia aluekeskustoja ja Helsingistä siten vielä leimallisemmin monikeskustainen kaupunki.

”Kaupunkikehityksen näkökulmasta pikaratikka mahdollistaa kaupungin tiivistymisen. Raideyhteyksien varteen syntyvä kaupunki on houkuttelevampaa ja tehokkaampaa kuin bussiyhteyksien varassa kehittyvä kaupunki. Pikaratikka tuo kaupunkiin lisää asukkaita ja työpaikkoja ja siten myös luo uusia palveluita kaupunkilaisille”, Lehmuskoski kuvailee.

Kaupunkikuva on muuttunut pikaratikan takia tuntuvasti – pelkästään uusia siltoja on tehty 11. Useita siltoja on lisäksi korjattu, muun muassa kolmea levennetty. Pajamäkeen on urakoitu noin 300 metrin pituinen Patterinmäen betoni- ja kalliotunneli. Roihupeltoon puolestaan on noussut uusi raitiovaunuvarikko.

Ja ennen kaikkea on rakennettu kulkuväylää. Raide-Jokerilla on lähes koko matkallaan muun liikenteen ohessa oma kaista kaksine kiskoineen, joilla se liikennöi molempiin suuntiin. Keskimääräinen matkanopeus saadaan näin nostettua noin 25 kilometriin tunnissa. Maksiminopeus ylittää 70 kilometriin tunnissa. Lisäksi 34 pysäkkiparin välit ovat tarkoituksella melko pitkät, noin 800 metriä, jotta ajonopeus saadaan pidettyä suhteellisen kovana.

Pikaratikat kulkevat 5–10 minuutin vuorovälein riippuen vuorokaudenajasta. Linjan matkustaa päästä päähän tunnissa.

Pikaratikka on jo itsessään ilmastoteko, mutta sen merkitystä lisäävät pysäkeiltä olevat yhteydet rautatie-, metro- ja bussilinjoille. Samoin pyörien liityntäpysäköintiin ja esteettömiin kävelyreitteihin on kiinnitetty huomiota, onhan Helsinki sitoutunut kestä-

vien liikkumismuotojen edistämiseen. Linjan rakennustyötkin on toteutettu ilmastonäkökulmat huomioiden.

Pikaraitiolinja 15 on pääkaupunkiseudun ensimmäinen allianssimallilla toteutettu raidehanke. Suunnittelijana on ryhmittymä, johon kuuluvat Ramboll Finland Oy, Sitowise Oy ja Sweco. Urakoitsijaryhmittymässä ovat NRC Group Finland Oy ja YIT Suomi Oy. Nämä ryhmittymät yhdessä Helsingin ja Espoon keskinäisen tilaajaorganisaation kanssa muodostavat yhteisen allianssiorganisaation.

Pikaratikka 15

Pikaraitiolinjan numeroksi tulee 15. Linjatunnuksessa oleva luku 5 kuvaa reitin poikittaisuutta bussilinjojen luokitteluperiaatteiden mukaisesti – reittihän on lopetettavan bussilinjan 550, jota on kutsuttu Jokeri-linjaksikin. Pikaratikan rakennusaikaiset nimitykset ovatkin olleet Raide-Jokeri ja pikaratikka 550.

Ratikkalinjat käyttävät linjatunnuksia 1–10. Pikaratikoille on varattu linjatunnuksia 11–19.

Näin saat kulttuurikaverin

Netin kautta

1. Mene osoitteeseen helsinkimissio.fi/tarvitsetko-apua/kulttuurikaveri ja tutustu tapahtumiin.

2. Täytä kulttuurikaverin hakulomake tai lähetä sähköposti osoitteeseen kulttuurikaveri@helsinkimissio.fi

Kerro kulttuuritoiveestasi ja sinulle sopivista ajankohdista sekä anna yhteystietosi.

3. Kulttuurikaveri varaa lipun ja soittaa sinulle. Nauttikaa yhteisestä kulttuurielämyksestä!

Puhelimitse

Soita numeroon (09) 23 120 375 ja juttele toiveestasi Helsinki-Mission vapaaehtoiskoordinaattorin kanssa.

”Esityksen tauolla vaihdamme näkemyksiä esityksestä, sen herättämistä ajatuksista ja kaikesta muusta taivaan ja maan välillä”, kulttuurista pitävä Kirsi Klemets ja hänen kulttuurikaverinsa Marja Utriainen kertovat.

Kulttuurikaverin kanssa koettu elämys tuo syvää iloa

Vapaaehtoisen kulttuurikaverin kanssa on mukavaa ja turvallista käydä museossa, konsertissa tai vaikka tanssiesityksessä.

Teksti **Katja Alaja** • Kuva **Kimmo Brandt**

Tunnelma on iloinen, kun **Kirsi Klemets** ja **Marja Utriainen** kohtaavat.

”Näimme aikanaan **Martti Suosalon** ja **Mika Nuojuan**

”Kiviä taskussa” -näytelmän täällä Helsingin kaupunginteatterissa”, Utriainen muistelee. Hän on vapaaehtoinen kulttuurikaveri, joka vie Klemetsiä ja muita kaveria tarvitsevia erilaisiin kulttuurieräilyihin.

Klemets nyökkää ja hakee sanoja. Hänen on melko vaikeaa puhua lihastaudin takia, ja hän liikkuu pyörätuolilla. Siksi Klemetsillä on avustajakin mukana.

Kulttuurin kokeminen kulttuurikaverin kanssa on ”ihmisuteliaalle” Klemetsille tärkeää.

”Teatterissa saa eläytyä, ja tanssi on niin kaunista. Elän tunteita läpi tanssissa. On myös kiva tutustua kavereihin. Olen äärettömän kiitollinen tästä palvelusta kaupungille”, Klemets kertoo hymyssä suin.

Kulttuurilaitokset lahjoittavat lippuja, jotka

maksavat 0-5 euroa asiakkaalle, ja kulttuurikaveri pääsee sisään aina ilmaiseksi. Helsingin kaupunki puolestaan rahoittaa Helsinki-Mission tuottaman palvelun koordinoiminnin.

Eläkkeelle siirtymässä olevasta Utriaisesta kulttuurikaverin teki ystävä, joka kertoi, että hän on mukana tällaisessa toiminnassa. Kipinä syttyi.

”Pidän toisten auttamisesta ja olen aina ollut kiinnostunut tarinoista ja hyvästä sisällöstä. Kirsillä on aikaa kaivaa hyviä ehdotuksia”, Utriainen toteaa. Hän toimii kulttuurikaverina silloin, kun se hänen aikatauluhiinsa sopii.

Klemets ja Utriainen ovat käyneet katsomassa esimerkiksi tanssia kaupungin Stoa-kulttuurikeskuksessa Itäkeskuksessa ja teatteria eri paikoissa.

”Kirsin ja muiden kautta olen tutustunut monenlaisen kulttuuriin, mennyt esityksiin, joihin en olisi itse mennyt. Se on ollut antoisaa”, Utriainen kertoo. ■

Vinkki!

Haluatko kulttuurikaveriksi? HelsinkiMissio kouluttaa syksyllä uusia kavereita.

Ikäihmiset liikkeelle

Kulttuurikaveripalvelu on tarkoitettu kaikille yli 18-vuotiaille helsinkiläisille, jotka haluavat mennä kulttuuritapahtumiin kaverin kanssa. Helsingin kaupunki rahoittaa ja HelsinkiMissio tuottaa palvelua.

”Monet eivät halua viettää väliaikoja yksin, vaan kaipaavat seuraa. Kulttuurikaverissa onkin hienoa, että se antaa ihmiselle pienyhteisön”, toteaa Helsinki-Mission vapaaehtoistoiminnan koordinaattori **Nana Stenius**. Myös raha tai liikkuminen voi olla este. Niin tai näin, järjestössä ei syitä kysellä.

Kehittämisasiantuntija **Tiina Nurmenieniemi** Helsingin kaupungilta kertoo, että kulttuurikaveritoiminta tukee kaupungin tavoitetta lisätä erityisesti ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä.

”Haluamme rohkaista ihmisiä lähtemään liikkeelle museoihin, konsertteihin ja muihin elämyksiin. Kulttuuri kuuluu kaikille”, Nurmenieniemi kannustaa.

- Tellervo liikuttuu nähdessään ihmisten nautiskelevan olostaan julkisilla paikoilla. ”Olen opetellut pois työkeskeisyydestä.”
- Oliver on kerran soutanut perheen Vartiosaaresta Pikku Leikosaareen kahdessa tunnissa.
- Yksi Tellervon lempipaikoista on duon peliteknologialla HUSin Siltasairaalaan toteuttama teos, jossa liikutaan syöpäsairaiden sisäisissä maisemissa.

”Taide on aina kommunikointia”

Taiteilijapariskunta **Tellervo Kalleinen ja Oliver Kochta-Kalleinen** tekevät taidetta ihmisten kanssa. Tällä kertaa syntyy Juhlaviikoille katastrofielokuvien loppukohtauksia.

Teksti **Katja Alaja** • Kuva **Heli Blåfield**

Teidät tunnetaan osallistavan taiteen tekijöinä. Mikä siinä innostaa?

Tellervo: Se on meidän tapamme osallistua yhteiskuntaan ja tehdä taidetta. Innostumme ihmisistä ja meitä kiinnostaa, mitä henkilökohtaiset kokemukset kertovat aikamme erilaisista ilmiöistä.

Oliver: Itse olen tehnyt osallistavaa taidetta opiskeluajoista lähtien. Eräs professorini Hampurin taidekorkeakoulussa puhui dialogisesta taiteesta, siitä, että taide on aina kommunikointia. Emme tiedä vastauksia asioihin, mutta yhdessä löydämme ne.

Teette kansalaisten kanssa kolme katastrofielokuvien loppukohtausta, jotka esitetään Kansalaistorilla osana Helsingin juhlaviikkoja elokuussa. Mistä aihe kumpuaa ja mitä on luvassa?

Oliver: Tämä on meidän tapamme reagoida jatkuvaan kriisitilanteeseen, koronapandemiaan ja Venäjän sotaan Ukrainassa.

Tellervo: Toivon, että projekti tuo yllättäviä näköaloja sekä luovuuden ja yhteisöllisyyden voimaa näihin outoihin aikoihin. Valitsimme ihmisten ehdottamista ideoista kolme toteutukseen. Yksi loppukohtausta liittyy ekokatastrofiin, toinen on hirviökohtausta ja kolmannessa pandemia yhdistyy lasten johtamaan yhteiskuntaan, jossa aikuiset ovat zombeja.

Oliver: Saimme 105 hyvin mietittyä ehdotusta.

Tellervo: Valintojen tekeminen kesti kaksi viikkoa. Kuvasimme kohtaukset Kansalaistorilla toukokuun lopulla ja nyt leikkaamme materiaalia. Kannattaa tulla 17.8. Oodin eteen!

Millaista on työskennellä taiteilijana Helsingissä?

Oliver: Täällä on riittävästi eri alojen osajia ja vähemmän hierarkiaa kuin monissa muissa maissa. Jos näet taidemuseon johtajan kadulla, voit mennä puhumaan hänen kanssaan.

Mikä on erityistä kotikaupunginosassanne?

Tellervo: Asumme lapsuudenkodissani Pitäjänmäen Marttilassa, joka on pieni rintamamiestaloalue. Se on rakennettu sodan aikana. Puutarhahulluna rakastan puutarhaamme, jossa kasvaa minttua, salaattia ja kaikenlaisia kukkia, myös Oliverin rakastamia rhododendroneita.

Oliver: Minä pidän erityisesti kivistä. Sain Tellervolta lahjaksi suuren graniittikiven puutarhaamme.

Tellervo: Kotikadullamme asuu monia luovien alojen ihmisiä ja koiranomistajia. Meillä on tanskalais-ruotsalainen pihakoira Bilbo.

Oliver: Finnvoxin studio sijaitsee lähellä. Joku on ennustanut, että tästä tulee seuraava Vallila.

”Yksi loppukohtausta liittyy ekokatastrofiin, toinen on hirviökohtausta ja kolmannessa pandemia yhdistyy lasten johtamaan yhteiskuntaan, jossa aikuiset ovat zombeja”, kertovat Tellervo Kalleinen ja Oliver Kochta-Kalleinen Juhlaviikkojen elokuvaprojektista.

Vinkit saarten Helsinkiin

- 1. Tellervo:** ”Kannustan näkemään hieman vaivaa ja selvittämään, miten pääsee saariin, joihin ei ole vakituista veneliikennettä eikä siltaa. Matkalla saareen tulee ihana vapauden kokemus.”
- 2. Oliver:** ”Minun ja meidän lapsemme suosikkisaari on Pikku Leikosaari. Siellä on ihana kollektiivisesti hoidettu sauna, johon pääsee kysymällä, kuka on jonossa viimeisenä ja odottamalla vuoroaan. Sillä aikaa voi hypellä rantakivillä.”

Lue lisää katastrofielokuvien loppukohtauksista, jotka esitetään 17.8. Oodin kansalaistorin jättinäytöllä:

helsinkifestival.fi > Ohjelma > Kaupungilla > Katastrofielokuvien loppukohtauksia

Noomi Öhman (vas.) ja Pihla Kirjokivi ovat olleet käsikirjoittajina ja näyttelijöinä pelillisessä videossa nimeltä ”Mitä sä tekisit?”, joka toteutettiin Nuorten budjetin varoin.

”Oli siistiä nähdä oman idean toteutuvan”

Nuoret vaikuttavat monin tavoin siihen, mihin kaupungin rahoja käytetään. Esimerkiksi kansainvälistä kiinnostusta herättäneellä Nuorten budjetilla toteutetaan tänä vuonna noin 80 hanketta.

Teksti Karin Metsäpelto, Tiina Kotka • Kuva Miikka Pirinen

Helsinki varaa vuosittain 150 000 euroa nuorten ehdottamien uudistusten toteuttamiseen Nuorten budjetilla. Rahoilla on järjestetty esimerkiksi isoja tapahtumia. Nuorilla on sananvaltaa myös moniin arkisempiin asioihin, kuten nuorisotalojen ohjelmaan ja hankintoihin.

He voivat vaikuttaa laajemmin kaupungin asioihin jättämällä nuorten aloitteita kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi tai osallistumalla OmaStadiin, kaupungin osallistuvaan budjetointiin, jonka meneillään olevalla kaudella asukkaat päättävät uudistuksista 8,8 miljoonan euron edestä.

”Nuoret tietävät itse parhaiten, mikä heitä kiinnostaa ja millaisia hankintoja he toivovat. On tärkeä periaate, että jokainen nuori pääsee vaikuttamaan itseään koskeviin asioihin, mutta se on myös hyvää demokratiakasvatusta. Helsinki on ollut Suomessa edelläkävijä nuorten osallistamisessa”, toteaa vuorovaikutusasiiantuntija **Johanna Laukkanen** kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalta.

Mutta mitä mieltä vaikuttamismahdollisuuksista ovat nuoret itse? Nuorten budjettiin osallistuneet **Pihla Kirjokivi**, 16, ja **Noomi Öhman**, 15, peukuttavat järjestelmälle.

He ovat olleet esimerkiksi käsikirjoittajina ja näyttelijöinä pelillisessä videossa nimeltä

”Mitä sä tekisit?”, joka toteutettiin Nuorten budjetin varoin.

”Me haluttiin tehdä video ja otettiin siihen teemaksi kiusaaminen, koska se on kaikkien mielestä tärkeä aihe. Sitä käsiteltiin kiusaajan, kohteen ja sivustakatsojan kannalta ja annettiin vinkkejä tilanteen ratkomiseen. Oli kiva tehdä videota. Saatiin uusia kavereita eri puolilta kaupunkia. Mekin ystävästyttiin”, viikkiläinen Kirjokivi ja malmilainen Öhman kertovat.

Videota on näytetty kouluissa sekä Suvi-lahdessa järjestetyssä nuorten tapahtumassa, joka sai alkunsa Öhmanin ideasta. Hän myös juonsi ”Kunnia kaikille äänille!” -tapahtuman.

”Ehdotin, että järkätään sikaiso tapahtuma, jossa käsitellään vaikeita aiheita, niin kuin kiusaamista, syrjintää ja homofobiaa. Tapahtumapaikaksi saatiin Tiivistämö. Siellä oli paneelikeskusteluja, tunnettuja artisteja ja satoja nuoria. Huolistaan pystyi kertomaan huoliboksin ja -puun avulla tai juttelemaan niistä nuorisohjaajien kanssa. Oli siistiä nähdä oman idean toteutuvan”, kertoo Öhman.

Nuorten budjettiin on osallistunut tänä vuonna jo lähes 10 000 helsinkiläistä 12–17-vuotiaasta eli noin kolmannes ikäryhmästä. Määrä on pysytellyt noissa lukemissa viime vuosina, joten nyt näyttää siltä, että tulossa on osallistujaennätys, mahdollisesti jo syksyyn mennessä. Nuorten budjetin toimintaa on järjes-

tetty 10 vuotta, alussa nimellä Ruutibudjetti.

Päätösprosessi alkaa kouluissa tehtävällä kyselyllä, jossa nuoret kertovat toiveistaan, huolistaan ja ideoistaan. Niitä analysoidaan tekoälyn avulla ja saadaan esimerkiksi summauksia eri alueiden yleisimmistä teemoista. Kaupunki hyödyntää tietoja muun muassa epäkohtien korjaamiseksi. Tekoälyratkaisu on herättänyt kiinnostusta maailmallakin ja vienyt Helsingin esimerkiksi finalistiksi kansainvälisessä ”Innovation in Politics” -kilpailussa.

Nuoretkin tutustuvat tekoälyn tuottamiin tuloksiin ennen kuin aloittavat suunnitteluvaiheen. He muokkaavat alueellaan esitetyistä toiveista suunnitelmia, jotka viedään nuortenbudjetin hel.fi-sivustolle, jossa kaikki 12–17-vuotiaat helsinkiläiset voivat äänestää suosikkejaan. Niiden selvittyä päätetään toteutustavoista.

Nuorilla on Helsingissä myös nuorisoneuvosto, joka edistää nuorten äänen kuulumista kunnan päätöksenteossa. Nuorisoneuvosto muun muassa tuo kaupunginvaltuustoon kahdesti vuodessa nuorten aloitteita, jotka liittyvät kaupungin toimintaan. Neuvostossa on 30 vaaleilla valittua 13–17-vuotiaasta. ■

→ Lisätietoa:
nuortenbudjetin.hel.fi
nuorten.hel.fi > osallistu ja vaikuta
omastadi.hel.fi

”Ihanaa, kaunista, aikuista ja ylvästä”

Seniори-ikäisille on palvelukeskuksissa tarjolla paljon harrastetoimintaa. Yksi esimerkki on suursuosioon noussut senioribaletti, jota tanssitaan Myllypuron seniorikeskuksessa.

Teksti **Aki Laurokari** • Kuva **Kimmo Brandt**

Käsi nousee ylös ja tekee ilmassa hennon liikkeen. Rauhallinen pianomusiikki tahdittaa liikettä. Myllypuron seniorikeskuksen liikuntasalissa tapahtuu jotain sellaista, mitä ei tämän ikäisten ehkä ajatella tekevän. Salissa on parikymmentä seniори-ikäistä tanssimassa balettia Myllyjoutsenet-ryhmässä.

Täällä ei ole paineita, vaan jokainen tekee juuri sen mitä osaa ja jaksaa.

72-vuotias **Tuula Piepponen** on yksi Myllyjoutsenista.

”Olen lapsesta asti tykännyt baletista, mutta olen sellaisesta perheestä kotoisin, että baletti oli ylempien sosiaaliluokkien harrastus silloin 1960-luvulla”, Piepponen kertoo.

Harrastuksessa on paljon hyviä puolia.

”Siinä unohtaa oman ikänsä ja rajoittuneisuutensa. Siitä tulee onnistumisen iloa. Ihanaa klassista musiikkia kun kuuntelee ja tekee noita liikkeitä, niin ihan kuin olisi jossain muussa maailmassa. Tämä on ihanaa, kaunista, aikuista ja ylvästä liikuntaa”, Piepponen suitsuttaa.

Senioribaletin on kehittänyt Myllypuron seniorikeskuksen sosiaaliohjaaja **Mariikka Ombima**. Senioribaletti on hyvin pelkistettyä, koska suurin osa osallistujista on yli 70-vuotiaita. Hyppyjä ja taivutuksia ei ole. Baletilla on Ombiman mukaan paljon terveysvaikutuksia. Se ehkäisee dementiaa ja antaa mahdollisuuden kokeilla sellaista, jota ei ole ajatellut voi-

vansa tehdä. Ryhmähenkikin on hyvä.

”Baletissahan on perinteisesti hyvin jäykät käsitykset siitä, millaisia kehoja hyväksytään. Tämä ryhmä oli sen kaiken vastakohta. Kaikki hyväksytään ja kaikki tekevät omalla tyylillä”, Ombima kertoo.

Ombima kertoo, miten balettiharrastus on auttanut vanhempia naisia.

”Naiset ovat kokeneet voimaantuneensa ja hyväksyneensä oman kehonsa ja jopa eheytyneensä.”

Senioribaletti on niin suosittua, että ensi vuonna on tulossa kaksi uutta ryhmää Helsingin palvelukeskuksiin.

Senioribaletti on vain yksi esimerkki palvelukeskusten toiminnasta, johon kuka tahansa helsinkiläinen eläkeläinen tai työtön voi osallistua. Palvelukeskustoiminnalla halutaan muun muassa edistää kotona asuvien senioreiden hyvinvointia.

Seniorikeskuksessa siis osa asuu ja osa käy siellä vain harrastamassa. Esimerkiksi baletti-ryhmäläisistä kukaan ei asu Myllypuron seniorikeskuksessa.

Myllypuron seniorikeskuksen johtaja **Mari Sairanen** haluaa korostaa vertaistukiryhmien tärkeyttä palvelukeskustoiminnassa. Niitä on esimerkiksi omaishoitajille sekä mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsiville.

Erilaisten ryhmien lisäksi palvelukeskuksissa on tarjolla harrastustoimintaa pingiksestä tuolijumppaan ja yhteislaulusta miesten rupattelukerhoon. Palvelukeskustoimintaan

voivat osallistua myös seniorikeskusten ja palvelutalojen asukkaat.

Sairanen kehottaa tutustumaan rohkeasti palvelukeskusten toimintaan.

”Palvelukeskukset ovat vähän eri tavalla painottuneita. Esimerkiksi Kinaporissa on paljon taiteeseen liittyviä harrasteita. Myllypurossa on valtavan hyvä kuntosali. Kontulassa taas on uima-allas. Voi käydä vaikka eri palvelukeskuksessa viikon jokaisena päivänä”, Sairanen kertoo.

Myllypuron seniorikeskukseen voi tulla harrastamaan, syömään tai muuten vaan viettämään aikaa. Esimerkiksi aulassa on biljardipöytä. Vapaaehtoiset pitävät kesäkahvilaa keskiviikkoisin tapahtumien yhteydessä.

Palvelukeskukset

Palvelukeskuksia on 15. Moni niistä on seniorikeskuksen yhteydessä. Palvelukeskuksissa on monipuolista harraste- ja ryhmätoimintaa. Palvelukeskuksista saa myös sosiaaliohjaajan ohjausta ja neuvontaa tai voi lukea päivän lehden ja lounastaa. Palvelukeskustoiminta on tarkoitettu helsinkiläisille eläkeläisille ja työttömille. Lisätietoa: Seniори-info (p. 09 310 44556, arkisin klo 9–15) ja hel.fi/palvelukeskukset

”Moni pitää siitä, että tekee jotain poikkeuksellista omaan ikäänsä nähden”, kertoo ohjaaja Mariikka Ombima (kuvassa etummaisena). Eero Satukangas kuvassa oikealla ja Tuula Piepponen kuvassa keskellä.

Kaapelitehtaalla on nykyisin yli 300 luovan alan toimijaa: kolme museota, gallerioita, tanssi-, sirkus- ja performanssitoimijoita, taidekouluja, taiteilijoiden työtiloja, bändien ja urheiluseurojen harjoitustiloja, ravintola ja kahvila.

Kuvatoimisto Kuvio Oy / Martin Sommerschild

Tuomas Uusheimo

”Ajurien tallin asunnot ovat kaikilla nykymukavuuksilla varustettuja, mutta niitä ympäröivä miljöö on täysin ainutlaatuinen. Toki asuntojen sisältäkin löytyy rouheaa tiili- ja betonipintaa. Iso osa asunnoista on kaksikerroksisia ja pohjaratkaisut poikkeavat tavanomaisesta”, Salla Mustonen kertoo.

Rakennusten monta elämää

Helsingissä on useita rakennuksia, jotka ovat saaneet onnistuneesti uuden käyttötarkoituksen. Tällaisia ovat esimerkiksi Ajurien talli ja Kaapelitehdas.

Teksti **Aki Laurokari**

Kaapelitehdas

Kolmessa vaiheessa vuosina 1939–1952 rakennettu Kaapelitehdas oli aikoinaan kaupungin suurimpia tuotantolaitoksia. Nokia valmisti siellä merikaapelia.

Kun teollinen tuotanto loppui 1980-luvun lopussa, osia tehtaasta esitettiin purettavaksi. Joihinkin tiloihin suunniteltiin muun muassa kouluja ja hotelleja. Paikka sai kuitenkin aivan toisenlaisen tarinan, kun Nokia ryhtyi vuokraamaan tyhjentyneitä tiloja esimerkiksi taiteilijoille.

”Syntyi liike, joka näki suuren tehtaan aktiivisena, toimivana ja vapaana kulttuurikäytön ympäristönä”, kertoo Helsingin kaupunginmuuseon tutkija **Mikko Lindqvist**.

Hänen mukaansa ruohonjuuritoiminnasta syntynyt liike vaikutti Kaapelitehtaan rakennuksen säilyttämiseen ja toimintaan.

”Se loi koko kaupungin mittakaavassa vetovoimaisen ja kiinnostavan kulttuurikeskukseen”, hän jatkaa.

Yksikön päällikkö **Salla Mustonen** Kaupunkiympäristön rakennusvalvontapalveluista pitää Kaapelitehdasta onnistumistarinaan.

”Se on ollut koko Ruoholahdelle todella iso juttu, että Kaapelitehtaasta tuli mikä tuli”, Mustonen kertoo.

Suomen aikoinaan suurimmasta rakennuksesta tuli yksi Suomen suurimmista kulttuurikeskuksista. Viime vuonna kulttuurikirjo täydentyi entisestään, kun Kaapelitehtaan yhteyteen avattiin Tanssin talo.

Ajurien talli

Punavuorella sijaitseva Ajurien talli on vuonna 1906 rakennettu hevostalli, joka oli 1960-luvulta saakka varastona. 2020-luvulle tultaessa se oli jo pahasti rapistunut ja osittain sortunutkin.

Taloyhtiö haki rakennukselle jo purkulupaa, mutta Museovirasto edellytti rakennuksen suojelemista asemakaavalla. Ajurien talli onkin ainutlaatuinen, sillä sen rakenteisiin ei juuri oltu tehty muutoksia ennen kuin rakennusta alettiin muuttaa asuinkäyttöön viime vuonna.

”Muutos tehtiin hallitusti, ja tallitoiminnasta syntyneet jäljet pystyttiin säilyttämään. Ei ollut helppo tehtävä”, Lindqvist kertoo.

Sekä Lindqvist että Mustonen ylistävät rakennuksen kunnostusta. Mustonen muistuttaa, että asuminen on käyttötarkoituksista vaativin.

”Kun vanhaa hevostallia aletaan muuttaa asumiskäyttöön, niin se kuulostaa lähtökohdaisesti mahdottomalta. Siitä tuli täysin poikkeuksellista asuntorakentamista”, Mustonen kertoo.

Suojelu tuottaa Mustosen mukaan haasteita tilojen käytölle, mutta Ajurien tallin kohdalla saatiin suojeluvarot huomioiden aikaiseksi jotain sellaista, mitä ei muuten olisi saatu.

Talli sai tänä keväänä Rakentamisen ruusu-palkinnon kaupungilta asumisen ja asuinrakentamisen laadun parantamisesta. Palkinnon pokkasivat arkkitehdit **SAFA Noona Lappa-**

lainen ja Pauli Siponen Avarrus Arkkitehdit Oy:stä.

Palkintoa perusteltiin muun muassa sillä, että olemassa olevilla rakennuksilla on suuri merkitys kaupungin historian säilymiselle ja ainutlaatuisuudelle, ja sillä, että Ajurien talli on hieno esimerkki arvokkaan rakennuksen oivaltavasta uusiokäytöstä. ■

Lähteet: Kaapelitehdas.fi, Senaatti.fi, Betoni.com-verkkolehti (Ajurien talli), Tiili-info.fi

Muita esimerkkejä

→ Taivallahden kasarmit

Arkkitehti **Martta Martikaisen** suunnittelemissa funkkisirakennuksissa toimi ennen Helsingin Autokomppania. Nykyisin niissä on muun muassa päivittäistavarakauppa ja hoivakoti. Salla Mustonen: ”Minua ilahduttaa se, että tällaista arkista toimintaa voidaan sijoittaa arvokkaan rakennuksen suojeluvarot huomioiden.”

→ Suvilahden kaasukello

Mikko Lindqvist: ”Olen tosi iloinen, että Suvilahden kaasukellon julkisivut ja maapohja saatiin korjattua. Nyt odotetaan kiinnostuksella, mitä tilapäisen käytön avaaminen mahdollistaa”.

→ Katajanokan hotelli.

Ennen vankila, nykyään hotelli.

→ Maria 01.

Ennen sairaala, nykyään kasvuyrityskampus.

→ L3-makasiini.

Lars Sonckin suunnittelemaan rakennukseen on kaavailtu ravintoloita, näyttelyitä ja liiketila.

Tuomas Uusheimo

Pidetään vesistöistä huolta

Kasvavan kaupungin täytyy seurata, että ympäristö ei kärsi. Helsinki pitää tiukasti silmällä arvokkaita vesistöjään.

Teksti Mikko Pelttari • Kuva Kimmo Brandt

Nelisenkymmentä lampea, vajaa kolmisenkymmentä puroa ja ihmeellinen Itämeri - siinä Helsingin vesistöt, joita apulaistutkija **Markus Lauha** kaupunkiympäristön toimialalta seuraa työkseen.

Helsingin vesien tila on mennyt sekä hyvään että huonoon suuntaan. Helsingissä on otettu isoja edistysaskelia, mutta esimerkiksi Itämeren rehevöityminen jatkuu. Siinä helsinkiläisten osuus on tosin pieni: Itämeri on matala meri ja sillä on laaja valuma-alue, josta ravinteita pääsee mereen.

”Roskaantumisen on silti yhä iso ongelma Helsingissä. Vaikka ollaan valistuneempia, ihmisiä on enemmän ja rantoja käytetään virkistykseen paljon”, sanoo Lauha.

Kaupungilla on veneitä, jotka keräävät isompia roskia mereltä, ja vapaaehtoisten tempauksin puhdistetaan rantoja. Mikromuovien keräämiseen ei ole vielä kunnon teknisiä ratkaisuja, joten Lauhan mukaan on tärkeämpää pyrkiä välttämään mikromuovien syntymistä ja huuhtoutumista mereen.

Iso osa Lauhan työstä on näytteiden keruuta ja niiden analysointia. Puroista ja lammista otetaan näytteet pari kertaa vuodessa, ellei ole syytä epäillä päästöjä.

”Teollisuudesta tai rakennustyömailta pääsee silloin tällöin puroihin haitallisia aineita, jos ympäristölainsäädäntöä ei ole seurattu.

Ympäristöhaitat ovat usein paikallisia, mutta vakavia”, Lauha sanoo.

Itämereltä otetaan näytteitä taajemmin. Lahtien vedenlaatua seurataan silloin tällöin, ja kahdestatoista eri pisteestä otetaan näytteet kahden viikon välein. Tarkoituksena on seurata erityisesti puhdistetun jäteveden vaikutuksia.

”Jätevesien käsittely on mullistunut muutamassa vuosikymmenessä. Ei ole kauaa siitä, kun vedet menivät lähes käsittelemättöminä lahtiin, kun nyt käsitelty vesi lasketaan kauemmaksi ja se on varsin puhdasta”, Lauha sanoo.

Onnistumisia todella on. Menneiden aikojen kuvauksissa Töölönlahti on haiseva ja seisova lätäkkö. Nykyisin tunneli kantakaupungin alitse auttaa veden vaihtumisessa, eikä missään Helsingin lahdissa ole enää erittäin huono vedenlaatu.

”Lännessä on keskimäärin enemmän lahtien rehevöitymisongelmia kuin idässä, ja se johtuu Vantaanjoesta, joka vaikuttaa enemmän länteen päin”, Lauha kertoo.

Nykyisin rantarakentamista suunnitellaan myös paremmin, ja roskaantumista pyritään kovasti välttämään. HSY kehittää viemäriverkkoa, ja erilaisilla hankkeilla pyritään puhdistamaan hulevesiä ja estämään haitallisten aineiden valuminen mereen. Lisäksi Sirpaleasaareen on saatu veneenpohjapesuri.

Tehtävää jää väistämättä myös kaupun-

Parhaat vinkit Itämeren suojeluun

- Älä roskaa.
- Suosi ympäristöystävällisiä tuotteita.
- Älä kaada haitallisia aineita viemäriin.
- Älä pese tiskejä tai mattoja vesistöissä.
- Kuluta harkiten ja suosi kasvisruokaa.
- Ole esimerkki ja osallistu Itämeren suojeluun.

kilaisille. Herkkää Itämerta on syytä miettiä arjessa. Esimerkiksi sillä on väliä, peseeko mattoja meressä tai kaataako haitallisia aineita viemäriin.

Silti merestä kannattaa myös nauttia, varsinkin näin kesällä. Lauhan suosikkirannat ovat merellisessä Lauttasaarella. Myös Vanhankaupunginlahden monimuotoinen luonto on hänelle tärkeä. Kalastajana hänellä on yksi erityinen toive kaupunkilaisille.

”Rannoilla näkee paljon kalastussiimoja, joihin eläimet voivat takertua, ja jotka hajoavat muoviksi mereen. Luontoon ei pitäisi jättää mitään, mitä on tuonut mukanaan.” ■

Merellisiä tapahtumia

- Merellinen Helsinki -tapahtumaviikonloppu 2.–4.6. (tapahtumat.hel.fi)
- Maailman merien päivä 8.6.
- Itämeripäivä 31.8. (itameripaiva.fi)

Itämerestä otetaan näytteitä kahden viikon välein. Tarkoituksena on seurata erityisesti puhdistetun jäteveden vaikutuksia, kertoo apulaistutkija Markus Lauha.

22 På svenska Seniorer i ett nötskal

Serviceguide för äldre heter ett digert infopaket som finns på Helsingfors stads hemsidor och som fysiskt häfte. Det innehåller telefonnummer, adresser och uppgifter om hälsovård och sociala omsorger samt listor på stadens kulturhus, invånarhus och seniorcenter. Här hittar du tjänster som Boken kommer, Motionsluren, Kulturkompisen, Regnbågs-

seniorer och info om juridisk rådgivning, ekonomi, boende, olika stödformer och pensioner. Seniorinfo betjänar på tel. 09 310 44556 (välj svenska linjen) och har öppet på Broholmsgatan 2, där man lovar ordna service på svenska. Serviceguiden på hel.fi/seniortjanster > rådgivning och handledning > serviceguider

Flyttlasset går i svenska skolhus

I nästan vartannat svenskt skolhus är flyttbestyr på gång. Orsaken är renoveringar. Cygnaeus, enhet i grundskolan Norsen, står nu i turen och flyttar ut för två år.

Text **Nina Weckström** • Foto **Leif Weckström**

Så fort "Den blomstertid nu kommer" har klingat ut börjar flyttbestyrerna på allvar. Pulpeter, läromedel och köksattiraljer ska följa med från skolhuset i Rödbergen till Eirastranden.

"Men skolan har sorterat och packat under hela våren så vi är förberedda inför det stora flyttlasset", säger **Andrea Frankenhauser** som är enhetsledare i Cygnaeus. Enheten med ett par hundra elever är en del av grundskolan Norsen, skolhuset är från 1910 och ett av de äldsta i stan. Det har aldrig tidigare renoverats så grundligt som nu. Arbetena påverkar skolgången i tre fyra terminer och ger ungdomshuset hiss, toaletter i varje våning och maskinell luftventilering.

De tillfälliga lokalerna vid Eirastranden är i flitigt bruk av olika skolor som flyttar in och ut medan det egna huset renoveras. Innan Cygnaeus ryms in ska Tehtaankadun ala-aste tillbaka till Fabriksgatan.

"Vi tar med oss allt, också våra pulpeter av lite äldre modell med lock. De fungerar väldigt bra", säger Andrea Frankenhauser. Årets tvåor i Cygnaeus ser fram emot flytten även om skolvägen blir längre för många och skolarbetet sker i ett mindre hus. Alla barnen gillar läget vid stranden.

"Det blir jättespännande och roligt att gå i skola på nytt ställe. Och sedan när allt är klart är vi redan så gamla att vi fortsätter i Norsen", säger tvåorna **Nicolina Enegren, Lilia Forssell, Lilian Viio, Anton Ahlström** och **Peter Pihlava**.

Enligt **Niclas Grönholm**, direktör för den svenska servicehelheten vid fostrans- och utbildningsektorn, är det svårt att ge exakt tidtabell för Cygnaeus eftersom gamla hus kan innehålla överraskningar.

"Tidtabellen för många andra skolrenoveringar är också öppen. Till exempel ska Zacharias Topelius skolan renoveras, kanske om två år, men frågan är var den ska verka under arbetena", säger Grönholm.

Nybygget vid Drumsö lågstadieskola hör till

Nu flyttar vi, säger **Anton Ahlström, Lilia Forssell, Peter Pihlava, Lilian Viio** och **Nicolina Enegren** i Cygnaeusenheten.

de större projekten, tidtabellen är fastslagen och byggstarten nästa sommar. Gamla skolhuset renoveras men tillbyggnaden från 1970-talet rivs och på plats byggs nytt. Skolan flyttar tillfälligt till Drumsövägen.

I slutet av nästa år lämnar gymnasiet Lärkan för sin del Sockenbacka, återbördas till Södra Haga och samtidigt återvänder också Hoplaxskolans Hagaenhet. Skolorna delar fastigheten som har renoverats grundligt.

Hoplaxskolan är grundskolan som består av fem enheter, en är Munksnäsenheten vars renovering har dröjt medan eleverna har gått i skola i IBM:s kontorshus i ett par år. Enligt planen ska byggstarten i Munksnäs komma i gång inom kort, i så fall kan skolan kanske återvända till Locklaisvägen i slutet av 2024.

Kottby lågstadieskola har verkat i tillfälliga lokaler på Lyckovägen och från i höst på Backasgatan. Det gamla skolhuset har rivits och på

samma plats uppförs ett nybygge som ska stå färdigt vårterminen 2025.

För Degerö lågstadieskola går flytten till Kronbergsstranden och skolcampus med drygt tusen elever i såväl finskspråkig som svenskspråkig skola. Nybygget ska stå färdigt om fyra fem år. På längre sikt ska också Tölö gymnasium renoveras.

"Man kan säga att renoveringarna är fortlöpande och berör ungefär varannan svensk skola. På 2030-talet är vi förmodligen inne på helt nya projekt", säger Grönholm.

I Helsingfors finns femton svenska lågstadieskolor och grundskolor jämte flera enheter och tre gymnasier.

Nordiska skolan med undervisning i både svenska och finska, samt i viss mån även övriga nordiska språk, blir ett nytt inslag i paletten av skolor. Skolan ska fungera i anslutning till Yhteinäisyyskoulu i Kottby och startar i augusti 2024.

→ Konst i sommar

Helsingforsbiennalen tar igen plats på Skanslandet. Utställningen "Nya riktningar kan uppstå" skildrar sätt att leva i och förstå världen, framtidsvisioner, miljöförstörelsen, konflikter och teknisk utveckling. Hälften av konstverken är beställda för biennalen som öppnar 11.6 och

går både på Skanslandet och HAM i Tennispalatset. Villa Hagasund, som ingår i Helsingfors stadsmuseum visar en av säsongens snackisar, Jörn Donners fina fotografier från hans resor åren 1951–1968.

"Vi har öppnet på svenska på torsdagar från i höst", säger planerare Ann-Jolin Grüne.

Efterlyses: Jobb på svenska

Ann-Jolin Grüne är veteran i arbetet med integrering på svenska. Hon har jobbat i branschen i femton år och är sedan ett år på Helsingfors sysselsättningstjänster. Titeln är planerare med fokus på tjänster som främjar sysselsättningen av invandrare.

Befattningen är ny och hon inledde genom att kartlägga den svenska servicen inom sysselsättningstjänsterna och göra upp en handlingsplan.

"Vi är rätt bra på att erbjuda våra kunder expertis på svenska men i övrigt har vi mycket att göra", säger hon. Ett förslag i handlingsplanen resulterar i svenskspråkig rådgivning med låg tröskel.

"Jag är väldigt glad att den här svenska servicen startar i höst på Malmgatan 34 på Kampen. Varje torsdag finns någon på plats som ger info och service på svenska", säger Grüne.

Hon bygger samtidigt upp ett forum där utbudet av jobb på svenska möter efterfrågan.

"Det finns behov att utveckla samarbete med

arbetsgivare som har jobb på svenska eller där svenska är till nytta. Det finns arbetsplatser där man jobbar på flera språk, svenskan är ett", nämner hon och tillägger att det krävs attitydändringar och mod att anställa folk som jobbar på olika språk.

"Arbetsgivare behöver lösningar för att leda en flerspråkig arbetsgemenskap och samhället ska stöda möjligheterna att utveckla språkkunskaperna", säger hon.

Sysselsättningstjänster har ungefär 45 000 kunder, hälften har annat modersmål än finska eller svenska och drygt tusen är betjänta av service på svenska.

"Svenskspråkiga tjänster är en grundläggande rättighet och i takt med att mångfalden ökar växer behovet av information om jobb och sysselsättning på andra språk. Tröskeln att ta kontakt ska vara låg", säger Grüne.

Kontakt med henne får man på ann-jolin.grune@hel.fi, tfn 040 3542 576.

Text

Nina Weckström

Foto

Leif Weckström

Boken tar plats i hela huset

Kurserna är slut men Arbis sjuder av aktivitet. Det är nu som man gör upp planerna och programmet för hösten.

"Höstens tema är Boken, i vid bemärkelse. Det svarar på stadens strävan att göra Helsingfors till huvudstaden för läsning", säger Arbis rektor **Moa Thors**. Hjärtat är det välförsedda biblioteket men läsning och läskunnighet, böcker och litteratur ska genomsyra hela huset.

"Vi har bjudit in finlandssvenska påverkare, bland andra **Kerstin Kronvall** och **Nils Torvalds** att prata om Böckerna i mitt liv", säger utbildningsplanerare **Mathilda Larsson**. Var fjärde måndag bjuder Arbis på högläsning och så blir det föreläsningar kring temat Krig och fred i rysk och ukrainsk litteratur.

"Och i språk ska vi fördjupa bokens roll i undervisningen. Poesikurs på spanska är

ett sätt, deckarklubb på franska ett annat", säger **Anna Långstedt-Jungar**, planeringsansvarig språklärare. Samtidigt är bibliotekaren **Johan Lindberg** i gång med att pricka in författarkvällarna. Spana också in skrivkurser, babyposi och skrivelgen med skribenten **Rosanna Fellman**.

"Kokböckerna inspirerar i matlagningen, såsom praktverk i konst, fotografi och hantverk. I gymnastiken kan man ha glädje av det fysiska föremålet, boken. Jag har varit med om att ha en bok under hälen för att få rätt stöd", säger Långstedt-Jungar.

Kurskatalogen kommer i sommar. Anmälningar i augusti.

Johan Lindberg, Mathilda Larsson och Anna Långstedt-Jungar planerar för i höst.

Helsingforsdagen i Nordhuset

FlipFlop är den finlandssvenska barnmusikorkestern som spelar och underhåller med influenser av jazz och pop, rock och folk. Musiken är nyskriven av medlemmar i bandet och konserten med FlipFlop förgyller Helsingforsdagen 12 juni i Nordhuset. Senare samma dag gästar finlandssvenska **Marion Rung** samma hus och sjunger, mest på finska, ur sin breda repertoar med start i 1960-talet.

Spelmän och folkdräkter

Föreningen Brage tar plats i Nordhuset i sommar och ställer ut en samling unika folkdräkter, hantverk som byggs på gamla traditioner i svenskbygderna. Utställningen pågår till 5.7 och visar flera folkdräktsklädda dockor som skildrar arbetet med att dokumentera och bevara folkdräkten. I augusti återkommer föreningen Brage i Helsingfors med upphov i 1906 till Nordhuset. 10.8 stämmer Brages spelmannslag upp medan Brages folkdansare ger prov på folkdans.

Mamma och Gorillan

Teaterhuset Universum spelar i "Mamma och Gorillan" på svenska på sommarscenen på Isdansstigen i Östra centrum. Pjäsen är kanske inte för de allra minsta i familjen men lite äldre barn har behållning av fabeln, enligt recensioner på den finska versionen från förra sommaren. Föreställningarna är i juni.

25 år av äventyr på Sveaborg

Sommaräventyret på Sveaborg är fartfylld teater i dialog där både skådespelare och åskådare rör sig till fots över fästningen i jakt på något som har försvunnit. I sommar firar man 25-års-jubileum med en ny version av ursprungset, "Jakten på den försvunna kronan". Programmet är för 6–13-åringar och i sällskap av vuxen. Ta bekväma skor och egen ficklampa. På svenska på fredagar (16.6, 30.6, 7.7, 14.7, 21.7, 28.7 och 4.8) med start kl. 12 i Artilleriviken.

Jussi Hellsten

New perspectives

Being Black, a new exhibition at the Helsinki City Museum, takes a closer look into the everyday lives and experiences of Afro-Finns in Finland's capital. Admission to the museum is always free. Learn more at helsinginkaupunginmuseo.fi/en.

Boosting the city's image abroad

"Although Helsinki is small in size and population, we want to expand the city's image globally so it can have a stronger international influence," says Qiongfang Zheng (Fang), Senior Advisor of International Affairs at the City Executive Office. She works for the city's strategy unit, enhancing strategic relationships with networks of cities and nations the world over. Among other things, her team works as 'goalkeepers' to review proposals for international cooperation, ensure they align with the city's strategy and objectives, and oversee the implementation of joint events and projects.

Fang first came to Finland in 2005 from southern China, Guangdong province. In the years that she has worked for the City of Helsinki, she has been happy to see that the number of her international colleagues has grown. As a former newcomer herself, she feels that diversifying the community of city employees helps to build cultural awareness and understanding. This is increasingly important as Helsinki's population becomes more diverse.

Themes such as climate change, sustainable development and labour market issues have featured prominently in Fang's recent work to raise global awareness of Helsinki. Improving the city's international profile makes it easier to attract international investment, visitors and skilled workers, which has a positive impact on local and national economic development.

In March 2023, Fang acted as the main coordinator for the Helsinki-hosted Economic Development Forum, an annual meeting of Eurocities, a network of over 200 European cities representing 38 countries. This year's forum attracted over 200 international

Qiongfang Zheng has worked for the City of Helsinki since 2015

Qiongfang Zheng

participants to Helsinki, making it the largest EDF in history. During the event, Helsinki was showcased as a forerunner in innovation and an ideal platform for business and startups. The meet-up was also a great opportunity for top European cities to share their best practices for attracting and retaining international talent and developing needed labour market skills.

"Reading the post-event survey results was one of those moments where I felt that my work had really made an impact. The event had changed the perception of some of our European city colleagues from 'Helsinki as a cold city with nothing of interest' to 'Helsinki as an exciting city full of opportunity.' It was very rewarding," Fang says.

Fang hopes that the City of Helsinki will hire more people like herself to help spread the word about the capital of the world's happiest country. The more people that know about Helsinki's many success stories, the better. To learn more about Helsinki's role in Eurocities, see eurocities.eu/helsinki

Helsinki Day is around the corner

Helsinki will celebrate its birthday on June 12. Helsinki Day includes a public invite to share morning coffee and rhubarb pie with the Mayor at City Hall, annual awards for distinguished Helsinki residents, and many other festivities. Check out the full Helsinki Day programme at helsinki.fi/en

Multilingual support for children

Did you know that the City of Helsinki has a team of supportive instructors to help children that speak other mother tongues adjust to daycare and school? The city's assistants speak several languages and offer many kinds of support and assistance to international children and their families. Learn more in the 23 March feature story on the subject at hel.fi/en/news

Construction work on Mannerheimintie

Road work on one of Helsinki's main thoroughfares began in March and will be completed by the end of 2025. Helsinki's largest street construction project to date will replace century-old infrastructure. It will also cause temporary disruptions to pedestrian, cycling, public transport and motor vehicle routes. See the renovation project website for more details at hel.fi/mannerheimintie/en

Zip around on city bikes

The city's bike-sharing season starts in April and lasts until the end of October. Once you have signed up, you can use a city bike at any location throughout the Helsinki area for up to 30 minutes. Find more information at hsl.fi/en/citybikes/helsinki

Ambitious emissions cuts

Helsinki has pledged to become carbon neutral by the year 2030, five years earlier than the national target. This spring, the city took a big step towards fulfilling this promise, when the city-owned power company Helen shut down its coal-fired power plant in Hanasaari. This single move cut the city's total emissions by 20 per cent.

The most significant sources of direct emissions in Helsinki are heating, transport and electricity. Helsinki is promoting carbon neutrality with advances in energy efficient building technology, low-emission transport solutions, and renewable energy for heat and electricity production. Mayor **Juhana Vartiainen** wants Helsinki to take bold steps and be a forerunner in ecological sustainability on both a national and global level. The city has also

Hanasaari's pile of coal will soon disappear.

Jussi Hellsten

produced an ambitious Reduce, Reuse and Recycle Road Map that encourages residents, businesses and city operations to consume things wisely. Read more about the steps Helsinki is taking to mitigate climate change at helsinginilmastoteot.fi/en

Helsinki täyttää 473 vuotta 12. kesäkuuta!
Sen kunniaksi Helsinki-päivänä on kaupungissa huikea määrä tapahtumia.
Lisätietoa: helsinkipaiva.fi

”Meitä innoittaa paitsi halu tehdä historiasta ammentavia, taiteellisesti kunnianhimoisia esityksiä, myös palo elävöittää alueellista katu-kulttuuria ja aktivoida alueen ihmisiä osallistumaan ja jakamaan omia tarinoitaan toisilleen. Yhteisöllisyys on todella tärkeä asia meille”, Kimmo Alakunnas ja Sanna Paula Mäkelä pohtivat.

Kerran Krunikan kaduilla -kävelykierros 12.6. klo 17–18.

Lähtö Liisankadulta, Sibelius-lukion pihalta.

Kävellen läpi Helsingin historian

Teksti **Saija Holm** • Kuva **Stiina Viitajylhä**

Kruununhaan sydämessä, Liisankadun puolivälissä, on erään talon katutasossa aukko, josta astuttiin aikoinaan Helsingin omaan Hollywoodiin. Nyt jo purettujen Suomen Filmiteollisuuden studiorakennusten tiloissa toimi aikanaan myös Yleisradion studio. Presidentti **Mauno Koiviston** kerrotaan pelanneen hallissa lentopalloa.

Helsinki-päivänä 12.6. Krunikan kaduilla järjestetään kaikille avoin kävelykierros, jossa alueen rikas ja elävä historia herää henkiin teatteri-ohjaaja **Sanna Paula Mäkelän** ja koreografi **Kimmo Alakunnaksen** johdolla.

Pohjois-Suomesta Helsinkiin saapuneet teatterintekijät tutustuivat toisiinsa opiskeluaikoina.

Vuosien varrella kaksikko on todella ottanut Stadin kadut haltuun. Tekeillä on nyt jo neljäs kaupunginosien historiaa draaman keinoin valottava kävelykierros Helsinki-päivänä.

”Yhteistyömme Helsinki-päivän kanssa alkoi Kerran Kallion kaduilla -kävelydraamojen merkeissä. Kierroksista tuli vuosi vuodelta suosittumia, parhaimmillaan ne keräsivät mukaan satoja uteliaita”, Mäkelä kertoo.

”Nyt päätimme tuoda kierroksen uuteen kiehtovaan kaupunginosaan, Krunikan kulle”, Mäkelä kertoo. Mäkelä ja Alakunnas käsikirjoittavat ja vetävät kierrokset, joilla on mukana monipuolinen joukko avustajia ja esiintyjä sekä varta vasten paikalle saapunutta yleis-

söä. Myös satunnaisia ohikulkijoita kannustetaan liittymään mukaan viihdyttävälle ja informatiiviselle matkalle kaupunginosan historiaan.

Kävelykierroksella dramatisoitavia tapahtumia, ihmisiä ja tarinoita löytyy paitsi historiankirjoista myös alueen asukkailta. Kruununkadulla on ollut lukuisien taiteilijoiden, kirjailijoiden, näyttelijöiden, säveltäjien ja poliitikkojen koti, mutta Mäkelää ja Alakunnasta kiinnostavat myös tavallisten ihmisten tarinat, elämät ja kohtalot: hiljainen tieto ja henkilöihin kietoutuva alueen historia.

”Kierroksen teema ovat elokuvatähdet ja Suomi-Filmin kulta-aika, mutta mukaan mahtuu paljon muitakin. Rakennusten seiiniin heijastettavat videoprojisoinnit tuovat esitykseen syvyyttä ja näyttävyttä”, Mäkelä kertoo.

Kerran Krunikan kaduilla on yksi Helsingin kaupungin myöntämää tapahtumarahaa saaneista Helsinki-päivän tuotannoista.

”Helsinki-päivän kaikille avoin tapahtumahaaku haastaa taiteilijat ja ryhmät tuomaan omat tapahtumansa lähelle ihmisiä, esimerkiksi jalkauttamalla teatteriesitykset näyttämöiltä kaduille ja puistoihin. Helsinki-päivä on ainutlaatuinen tilaisuus kokeilla hullujakin ideoita ja tavoittaa uusia yleisöjä. Kannattaa muistaa, että hyvin suunniteltu on jo puoliksi tehty!” Kimmo Alakunnas vinkkaa.

Tapahtumatärppejä Helsinki-päivään

Konserttikokemuksia

- Arja Koriseva: Kustaankartanon seniorikeskus klo 15 & 17.30
- Marion Rung – 50 vuotta Tom Tomista: Vuotalo, Vuotori klo 17
- Paleface & DJ Leijonamieli feat Gracias: Malmitalo klo 18
- Figaro & Yeboyah: Vuotalo, Vuotori klo 18.30
- Pertin valinta – MC K: Espan lava klo 19

Lasten ja nuorten kanssa

- Beibit peinttaa – pienten oma katutaidetapahtuma: Lauttasaari, leikkipuisto Lahnelahti klo 10–14
- Amandine Doat: Klovni Dididot ja kikattava keho -esitys: Annantalo klo 10.30 & 15.30
- FlipFlop – finlandssvensk barnmusik orkester: Vuotalo, Vuotori klo 13.30
- Dj Kakkainen ja Mc Citykani: Malmitalo klo 16
- Skidit Disco: Kustaankartanon seniorikeskus klo 16
- Yeesi Fest – nuorten hyvän mielen tapahtuma: Lapinlahden Lähde klo 16.30–21

Teatteria, taiteilua, taikuutta ja sirkusta

- Piirrä vanha Helsinki -taidetyöpaja: Tekniikan museo klo 13–16
- Taikuri Mika Värtö: Kanneltalo klo 14
- Race Horse Companyn sirkusesitys – Ikään kuin ikään: Maunula-talo klo 15
- Maalitussi- ja pinssityöpaja: Malmitalo klo 15–18

Muita elämyksiä ja juhlatunnelmaa

- Pormestarin aamukahvit ja raparperi-piirakkaa: Kaupungintalo klo 8.30–10
- Miljoonan puun talkoot – istuta oma puusi: Helsingin Taidehalli klo 11–17
- Mummodisko Goes Helsinki-päivä!: Kinaporin seniorikeskus, klo 13–15
- Puistodisko – DJ:t Harvest ja Aleks: Uimastadionin viereinen nurmi-alue klo 14–18
- Ihan tanssissa! -lavatansseja säestävät Kyösti Mäkimattila & Varjokuva, Orquesta Bomba Buena ja F: Stoa klo 17–20
- Yökoris – 3vs3-koristurnaus: Kansalaistori klo 16–22

Muutokset mahdollisia, ajantasaiset tiedot osoitteessa helsinkipaiva.fi.

Alppistock vol. III -puistofestivaalia vietetään Helsinki-päivänä Alppi-puistossa kello 14–22.

Helsinki afrosuomalaisen silmin

Being Black – poimintoja afrosuomalaisuudesta tarjoaa katsauksen Helsingin nykyhetkeen ja historiaan afrosuomalaisten kokemana ja kertomana. Näyttely on esillä 24.9. asti.

→ helsinginkaupunginmuseo.fi

Kulttuuri-keskusten vilkas kesä

Ohessa muutamia poimintoja keskusten kesätarjonnasta.

Malmin tapahtumakesä 9.–17.6. ja 17.–26.8. Ala-Malmin puistossa on tarjolla monipuolista ilmaisohjelmaa kaikenikäisille.

Vuotalon suosittu Elokuun iltasoitto-konsertteja kuullaan torstaisin 10.–30.8.

Savoy-teatterissa esiintyy 7.6. Tuomo Prättälän ja Markus Nordenstrengin voimaduo.

Stoan aukiolla on esillä Kadonnut tammilehto-kokonaisuus 20.5.–30.9., jossa laulavat sukupuolet kuolleet linnut. Kadonneissa lehdoissa kasvaa suomalaisista metsistä vähentyneitä lehtipuita, kuten tammia, lehmuksia, jalavia ja pähkinäpensaita. Lintujen laulua säestää Kasper Laineen sävellyksellä.

Maunula-talon kesäaukiolla on tapahtumia kaikenikäisille kesäkuusta elokuuhun. Luvassa on konsertteja, työpajoja, kirppisiä, lastentapahtumia ja paljon muuta.

Kulttuurikeskus Caisassa nähdään 15.6.–17.6. Hyeena-teatteri-esitys, jonka kuvataan raivaavan vähemmistölle tilaa ja mahdollisuutta olla olemassa, tulla nähtyksi ja ymmärretyksi.

Brinkhoff/Mögenburg. MAMMA MIA! UK & International Tour 2023 cast

West End -musikaali Mamma Mia! esitykset ovat osa kansainvälistä kiertuetta. Ennen Helsinkiä musikaalikiertue on ollut Bergenissä Norjassa. Kaivopuiston ulkoilmateatteriin tulee myös monipuolinen ruoka- ja juomatarjonta. Esitykset päättyvät kello 22 mennessä.

Abba soi pian Kaivarissa Näin Mamma Mia! -musikaali saapuu Helsinkiin.

Kaivopuistossa nautitaan Abban hiteistä Mamma Mia -musikaalissa 13.–23. heinäkuuta. Miksi kansainvälinen suurmusikaali tulee juuri Kaivopuistoon ja mitä se vaatii?

Helmikuu 2021

Ensimmäisen kerran idea Mamma Mia -musikaalin tuomisesta Suomeen tuli Live Nationille musikaalin tuotantoyhtiöltä Nick Grace Managementilta. Live Nation oli tehnyt yhtiön kanssa yhteistyötä jo mm. Cats-musikaalin parissa.

Elokuu 2021

Live Nationin promoottori **Scott Lavender** käy katsomassa musikaalin Yorkshiressä Harewood Housen isossa puistossa ja vakuuttuu siitä, että musikaali olisi upeaa tuoda Suomeen. Hänellä on haaveissa jo esiintymispaikkakin.

”Olen aina halunnut järjestää Kaivopuistossa jotain. Olen vierailut siellä perheeni kanssa monta kertaa ja se on todella kaunis paikka. Tiesin, että voisi olla haastavaa saada musikaali sinne, mutta onnistuessaan se

olisi toteutunut unelma”, Lavender kertoo.

Kevät 2022

Helsingin kaupunki ja Live Nation aloittavat keskustelut. Kaupungilla pidetään ajatuksesta musikaalista Kaivopuistossa, koska jo aiemmin on mietitty, että Kaivopuisto olisi hyvä paikka testata keskikokoista tapahtumaa. Tuotanto saa vihreää valoa toukokuussa.

Kesä-syysy 2022

Keskustelut kaupungin sisällä eri toimijoiden ja Live Nationin kanssa jatkuvat. Alusta saakka Live Nation halusi esityksestä noin 3 000 katsojan ja 10 esityskeran kokoisen.

Maaliskuu 2023

Kaupunki ja Live Nation käyvät suunnitelmat läpi HSL:n ja poliisin kanssa.

Kevät 2023

Viimeiseen vaiheeseen ennen esityksiä kuuluu yksityiskohdista sopimista. Esimerkiksi siitä, mihin ruokamyyn-

Kesäkuu

8.–10.6.

Festarikesän avaus!

Sideways viimeistään avaa Helsingin festarikesän. Nordiksella järjestettävä kolmipäiväinen tapahtuma kokoaa yhteen monipuolisen musiikkikattauksen. sidewayshelsinki.fi

26.6.–2.7.

Riemua ja kapinaa

Helsinki Pride on Suomen suurin seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen tapahtuma. Pride-viikko huipentuu kulkeeseen, joka viime vuonna keräsi noin 80 000 ihmistä.

Mika Ruusunen

Pride-kuukautta vietetään tänä vuonna teemalla riemu ja kapina. pride.fi

30.6.–2.7.

Metallimusiikin ystäville

Pohjoismaiden suurin metallimusiikin festivaali kokoaa Suvilahteen raskaan musiikin ystävät. Viime vuonna Tuska teki kävijäennätyksen 49 000 kävijällä. tuska.fi

30.6.–1.7.

Ensimmäistä kertaa U Nation

Elektronisen musiikin festivaali täyttää Kansalaistorin. unation.fi

Aki Rask

Malmin tapahtumakesässä esiintyi viime vuonna Mikael Gabriel.

9

148

55

95

3 470

prosenttia matkoista pyöräiltiin vuonna 2022, tavoite on 20 prosenttia vuoteen 2030 mennessä.

kilometriä Baanaverkoston tavoitteena.

prosenttia helsinkiläisistä kulkee pyörällä vähintään kerran viikossa.

kilometriä tehostetun talvihoidon verkostoa.

kaupunkipyörää Helsingissä.

tikojut sijoitetaan ja miten takahuone muodostetaan paikalle tuotavista konsteista.

7.7.2023

Lavaa aletaan rakentaa. Nurmikko suojataan. Paikalle tuodaan isot screenit, joista yleisö voi seurata esitystä istumapaikoiltaan.

10.–11.7.2023

Näyttelijät saapuvat Suomeen. He asuvat kantakaupungin alueella hotellissa ja kulkevat esiintymispaikalle julkisilla.

12.7.2023

Kenraaliharjoitus.

13.7.2023

Ensi-ilta!

Brändi ja tapahtumat -yksikön pääällikkö **Sanna Forsström** Helsingin kaupungilta summaa musiikkialin merkityksiä Helsingille.

”Mamma Mia on loistava lisä kaupungin tapahtumatarjontaan. Tapahtumien monimuotoisuus ja omaperäisyys lisääntyvät. Kaivopuisto mahtavana tapahtumapaikkana otetaan oivallisella tavalla käyttöön. Puistotilaa jää muillekin. Jos näytökset myyvät hyvin, on tapahtumakävijöitä noin 30 000. Sillä on jo erittäin suuria taloudellisia vaikutuksia. Odotamme innolla tätä uudenlaista musikaaliavausta Helsingin kesätaivaan alla Kaivarissa.”

→ Lisätietoa: mammamahelsinki.fi

Juttua varten haastateltu myös Live Nationin promoottoria **Minna Tuularia** ja projektipääällikkö **Päivi Muntheria** Helsingin kaupungilta.

Vallisaari on yksi paikka, jossa voi kokea Helsinki Biennaalin.

Matti Pyykkö

Biennaaliin!

Helsinki Biennaalissa on esillä 29 kansainvälistä taiteilijaa ja kollektiivia, ja siitä voi nauttia Vallisaaren ja HAM Helsingin taidemu- seon lisäksi ympäri kaupunkia, esimerkiksi Oodissa ja Stoassa.

Helsinki Biennaalin nimi ”Uusia suuntia voi syntyä” viittaa vaihtoehtoiseen tapaan elää maailmassa ja ymmärtää sitä – sekä kuvitella muita mahdollisia tulevaisuuksia. Joasia Krysan kuratoima Biennaali on 11.6.–17.9.2023. Lisätietoa:

helsinkibiennaali.fi

Haltialan tila on erityisesti lapsiperheiden suosiossa.

Heidi Kouhia

Muksuille mukavaa

Annantalo tarjoaa lapsille, nuorille ja perheille tekemistä kesäksi. Esimerkiksi Kesämuskarit kutsuvat laulamaan, leikkimään, liikkumaan ja loruttelemaan erityisesti 0–7-vuotiaita, mutta koko perhe ”vauvasta vaariin” on tervetullut mukaan. Lisää tapahtumia: annantalo.fi

Haltialassa ja Falkullassa niin lapset kuin aikuiset voivat tutustua kotieläimiin, kuten lampaisiin, nautoihin ja kanoihin. Tiloilta on vapaa pääsy.

sella ohjelmallaan startaten Taiteiden yönä. helsinki.fi

Syyskuu

8.–17.9.

Uusia näkökulmia
Muotoilu- ja arkkitehtuurifestivaali Helsinki Design Week näyttää kaupunkia uusista näkökulmista. helsinkidesignweek.com

Heinäkuu

10.–15.7.

Jalkapallon juhlaa
Yksi Euroopan suurimmista juniorijalkapalloturnauksista kutsuu Helsinkiin joukkueita ympäri maailmaa. Jalkapallon riemua on koettavissa kentillä ympäri kaupunkia. helsinki.fi

Elokuu

11.–13.8.

Flow Festival
Lähes 150 artistia esiintyy yhdessä vuoden kovimmista festivaaleista. flowfestival.com

17.8.–3.9.

Yli kaksi viikkoa juhlaa
Monitaidefestari Juhlaviikot täyttää kaupungin monipuoli-

Annantalo Annankatu 30, annantalo.fi • **Caisa** Kaikukatu 4 B, caisa.fi • **Helsingin kaupungin museo** Aleksanterinkatu 16, helsinginkaupunginmuseum.fi • **Malmitalo** Ala-Malmin tori 1, malmitalo.fi • **Maunula-talo** Metsäpurontie 4, maunulatalo.hel.fi • **Savoy-teatteri** Kasarmikatu 46–48, savoy.fi • **Stoa** Turunlinnantie 1, stoa.fi • **Vuotalo** Mosaiikkitori 2, vuotalo.fi

Minun tärppini

Helena Eslon

Laura Pyrrö

Espan lavan kulttuurituottaja. Ooppera- ja konserttilaulaja.

1 Espan lava tarjoaa

17.5.–4.9. toinen toistaan upeampia musiikkielämyksiä! Hienosta kattauksesta nostaisin itse esiin tämän nimenomaisen päivän 27.6. (klo 17–19), kun näyttelijä-laulaja Tiina Weckström ja Jorma Uotinen nousevat lavalle. Weckströmin huikeat tulkinnat Jussi Tuurnan säestyksellä eivät varmasti jätä ketään kylmäksi, ja konserttipäivän viimeistelevät Jorma Uotinen ja Trio Avec takuuvarmalla show-otteellaan! espanlava.fi

2 Linnunlaulun kahvilat.

2 Kauniin kesäpäivän kruunaa kävelyretki Töölönlahdelle ja rentouttava hetki kahvilassa! Molemmista Linnunlaulun huviloiden idyllisistä kahviloista on esteettömät näkymät Töölönlahdelle, makoisat tarjoomukset ja hurmaava tunnelma. Ja vain vartin kävelymatka päärautatieasemalta!

3 Uutelan ulkoilualue.

3 Itselleni ehdoton ensi kesän retkikohde! Itä-Helsingissä sijaitsevalla luontopolulla voi ihastella muun muassa kangasmetsää, kalioita, soita, vanhaa arboretumia ja kauniita merelisiä maisemia laguunimaisine altaineen. Uutelasta löytyy myös ensimmäisen maailmansodan aikainen tykkibunkkeri.

Nuorten asiat ja Itä-Helsinki nousevat esiin podcastissa ”Itä kuuluu mitä kuuluu”. Podcast-sarjan ovat tuottaneet Nuorten toimintakeskus Kipinän Signaalimediassa toimivat nuoret yhdessä itäisen suurpiirin stadiluotsin Marjaana Jaranteen kanssa. Sarjan seuraava jakso julkaistaan kesäkuussa Spotifyssa ja loput jaksot syksyllä.

Stoan laajennusosaan mahtuisi yli 700 katsojan monitoimisaliksi, galleria- tai museotiloja sekä monipuoliset nuorisotilat ja ravintola.

Havainnekuva: Arkkitehtitoimisto K2S oy, Playa Arkkitehdit Oy

Tule luomaan unelmien Stoa

Stoan kaavaillaan lisää tiloja, toimijoita ja ulkoalueita. Voit vaikuttaa kulttuurikeskuksen uudistamiseen vastaamalla verkkokyselyyn.

Teksti **Tiina Kotka**

Itä-Helsingin kulttuurikeskus Stoa uudistuu 2030-luvulla osana Itäkeskuksen alueen kehittämistä. Stoaan noin 9 000 neliön tilojen on tarkoitus lähes tuplaantua. Laajennusosaan mahtuisi yli 700 katsojan monitoimisaliksi, galleria- tai museotiloja sekä monipuoliset nuorisotilat ja ravintola.

Uutta Stoa on hahmoteltu asukkaiden yhteiseksi olohuoneeksi, joka palvelisi myös kulttuurin ja tapahtumien areenana. Tiloihin halutaan kaupunkilaisille mieluista toimintaa, tarkoittaa se sitten omatoimiverstaita, harrastusryhmiä, opiskelua tai työntekeä. Myös rauhoittumisen tiloja on suunnitteilla.

Asukkailta toivotaan ajatuksia alustavista suunnitelmista sekä uudesta kulttuurikeskuksesta ja alkuperäisten tilojen uudistamisesta kaupungin Kerro Kantasi -palveluun, joka on osoitteessa kerro.kantasi.hel.fi.

”Kaupunkilaiset voivat kertoa esimerkiksi millaisia tiloja, toimijoita, tapahtumia, kursseja ja laitteita he haluaisivat. Kysymme myös, miten Stoaan ympäristöä tulisi uudistaa. Toivomme, että koko moninainen asukaskunta tuntisi uuden Stoaan omakseen”, kertoo Stoaan johtaja **Antti Sarpo**.

Stoan katon alta löytyvät nyt kaupungin kulttuuripalvelut, Itäkeskuksen kirjasto, työväenopisto ja Arbis. Joukkoon kuuluvat myös Nuorten toimintatalo Kipinä ja Ravintola Skutta. Tulevaisuudessa toimijoita halutaan olevan vielä enemmän, asukkaita myöten.

”Asukkaat, yhteisöt ja järjestöt voisivat kokoontua tiloissa ja tuottaa ohjelmaa myös muille. Esimerkiksi nykyinen musiikkisali on

tarkoitus muuttaa monitoimisaliksi, jossa olisi matalan kynnyksen tapahtumia, esityksiä, harjoittelua ja liikuntaa. Toivomme talon kutsuvan taiteen, kulttuurin ja tapahtuma-alan ammattilaisia ja muita kumppaneita viereistä Puhosta myöten”, sanoo Sarpo.

Uutta Stoa suunnitellaankin Sarpon mukaan sellaiseksi, että kaikenlaisia raja-aitoja olisi mahdollisimman vähän.

Laajennusosan viereen kaavaillaan Stoaan puistoa. Se sijoittuisi osittain Turunlinnantien, Stoaan ja Puhoksen väliselle pysäköintialueelle. Taidetakin puistoon tulisi, ja mahdollisesti paviljonkimainen rakennus.

Stoan aukio laajenisi viereisen purettavan ja muualle toimintonsa siirtävän Päiväkoti Puotiharjun tontin suuntaan. Tontille tulisi asuinrakennuksia katutasen liiketiloineen. Aukion laitaaan suunnitellaan konserttirakennusta ja uutta esteetöntä siltayhteyttä Tallinnanaukiolle.

Stoan aukiolle on tarkoitus palauttaa kiveyksen ruutukuvio, pohjoispuolen puuryhmät sekä muurin luona olleet penkkirivit. Paikalle tuotaisiin myös muunneltavia rakenteita esimerkiksi tapahtumia varten.

Stoan ympäristö muuttuu lähivuosina myös siksi, että pitkään keskeneräisinä olleet ortodoksisen Pyhän Nikolauksen seurakunnan kirkko ja seurakuntatalo puretaan asuntorakennusten tapaan. Tilalle on suunnitteilla asuintaloja. Sekin tarkoittaisi lisää potentiaalisia kävijöitä uudistuvalla Stoalle. ■

Kerro kantasi -kysely on avoinna 5.6. asti osoitteessa kerro.kantasi.hel.fi.

Malmia kehitetään yhteistuumin

Asukkaat ovat jutelleet Malmin alueen kehittämistä kaupungin asiantuntijoiden kanssa Malmin kahvit -nimisissä kaupunkilaiskeskusteluissa.

Asukkaat toivovat esimerkiksi Malmin asemanseudun viihtyisyyden parantamista, kuten junaradan ylittävän kävelyputken muuttamista taidepainotteiseksi ja kukkaistutusten lisäämistä. He haluaisivat elävöittää toria esimerkiksi kirppispöydin ja penkein. Ala-Malmin puistoon he ehdottavat lisää tapahtumia.

Osa toiveista toteutuu tänä kesänä. Esimerkiksi Malmitalon johtaja **Antti Manninen** lupaa monipuolisen tapahtumakattauksen.

”Ohjelma on kaikille avointa ja maksutonta. Suuri osa siitä järjestetään Malmitalon takana sijaitsevassa Ala-Malmin puistossa. Mukana on nimekkäitä esiintyjä”, kertoo Manninen.

Ala-Malmin puiston ilmais-konserteissa esiintyvät muun muassa Paleface ja DJ Leijonamieli feat Gracias (12.6.), Muska (18.8.), Scandinavian Music Group Trio (25.8.) ja Kissa (26.8.).

Puistossa on myös esimerkiksi yhteislaulutilaisuuksia ja maksutonta tanssinopetusta 9. ja 16.6. Piknik-päivää vietetään 10.6., jolloin istutetaan kasveja kotiin vietäväksi, kuunnellaan live-musaa ja ihmetellään taikurin temppeja.

Ala-Malmin puisto

Asukkaiden toivotaan osallistuvan aktiivisesti myös syyskauden kaupunkilaiskeskusteluihin, joissa ideoidaan Ala-Malmin puiston peruskorjausta.

Lisätietoa: tapahtumat.hel.fi, malmitalo.fi, Malmitalo, Ala-Malmin tori 1, p. 040 193 1564. ■

Lauri Rotko/Helsingin kaupunki

→ Tiemerkintöjen mikromuovipäästöt vähenevät

Stara kannustaa urakoitsijoitaan käyttämään ympäristöystävällisempiä tiemerkintämassoja. Urakoitsijat saavat kilpailutuksissa laatuasteita biohartsin käytöstä tiemerkinnöissä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että fossiilipohjaisesta perinteisestä massasta johtuvat mikromuovipäästöt vähenevät Helsingissä jopa 19 000 kiloa vuodessa. Lisätietoa: stara.hel.fi

→ Pysäköintiin hintamuutoksia

Asukas- ja yrityspysäköinnin kuukausimaksut nousevat 1. kesäkuuta 15 eurolla. Toinen 15 euron korotus tulee 1.12. Asukaspysäköintitunnuksen hinta riippuu alueesta. Korotukset johtuvat mm. yleisestä hintatason noususta. Lisätietoa: hel.fi/pysakointi

29

Stadilla duunissa

Mikä on työssäsi parasta, ajoneuvoasentaja Mahdi Hemmati?

Ajoneuvoasentaja Mahdi Hemmati lähtee aamuisin työpaikalleen hyvillä mielin. Perillä odottaa mukava työporukka, jolta oppii joka päivä uutta.

Teksti Pi Mäkilä • Kuva Sami Heiskanen

Parasta työssäni on ehdottomasti se, että saan työskennellä autojen parissa. Olen ollut pienestä asti kiinnostunut autoista ja niiden mekaniikasta. Työskentelin kotimaassani Iranissa sähköasentajana. Suomessa kouluttauduin auto- ja koneasentajaksi. Pääsin Staralle töihin ammattikoulun työharjoittelun kautta.

Työskentelen ajoneuvoasentajana Staran Toukolan korjaamolla. Teen kaupungin henkilöautoihin ja pakettiautoihin huoltoja sekä sähkö- ja rengastöitä. Staralla on omia ajoneuvoja henkilöautoista raskaaseen kalustoon, mutta huollamme myös kaupungin muiden toimijoiden autoja, jotka ovat Staran kautta hankittuja. Töitä on paljon. Vuonna 2022 otimme vastaan noin 2 500 autoa.

Ajoneuvoasentajan työ on paljon monipuolisempaa, miltä se aluksi kuulostaa. Työ myös muuttuu ja kehittyy koko ajan. Uuden oppimiskyky onkin tarpeen alallamme. Teknisten taitojen lisäksi täytyy opetella työturvallisuusasioita. Tärkeintä on silti ehkä se, että on kiinnostunut alasta. Tällöin voi kehittyä todella taitavaksi. Olen kiinnostunut erityisesti sähköpuolen töistä ja diagnostiikasta. Olen menossa opettelemaan niihin liittyviä asioita kursseille. Käytän jo nyt työssäni monenlaisia työkaluja perinteisistä mekaanikon välineistä tietokoneeseen.

Tiimiimme kuuluu kymmenen henkilöä. Töitä pauskitaan korjaamohallissa vähän kuin avokonttorissa. Sosiaalisuudesta on siksi hyötyä. Kaikki auttavat tarvittaessa toisiaan, ja se on tärkeää, sillä useissa työtehtävissä tarvitaan kahdet käsiparit. Monella työkavereistani on tosi paljon kokemusta näistä töistä ja heiltä voi kysyä apua matalalla kynnyksellä. Työporukassamme on aina mukava olla. Hyvät ja huonot yhteiset vitsit keventävät päiviä.

Olen ylpeä siitä, että olen oppinut nopeasti talon tavoille ja oppinut aika lyhyessä ajassa todella paljon uusia asioita. Tulen hyvin työkavereideni kanssa toimeen. Haluan kehittyä jatkossakin, siksi odotan innolla esimerkiksi tulevaa sähkötyön kurssia.

Olen ylpeä siitä, että olen oppinut nopeasti talon tavoille ja oppinut aika lyhyessä ajassa todella paljon uusia asioita. Tulen hyvin työkavereideni kanssa toimeen. Haluan kehittyä jatkossakin, siksi odotan innolla esimerkiksi tulevaa sähkötyön kurssia.

Terveiseni helsinkiläisille: Autosta kannattaa pitää huolta ja se kannattaa huoltaa vuosittain, vaikka sillä ei ajaisikaan kovin paljon. Auton huollattaminen on myös turvallisuuskysymys. ■

3x vinkkiä

1. Huolla tai huollata autosi säännöllisesti.
2. Pidä autossasi aina vesipullo, käynnistyskaapelit, työhanskat ja varavirtalähde kännykälle.
3. Kylmällä ilmalla pidä mukanas lämpimiä vaatteita, lämpimällä säällä vettä.

Kaupunkipyörä kuukaudeksi 7 eurolla

Kaupunkipyörän saa käyttöönsä kuukaudeksi 7 eurolla. Tilaus sisältää rajattomasti maksimissaan 30 minuttin matkoja 30 vuorokauden ajan. Jatkuvan kuukausitilauksen maksu veloitetaan automaattisesti 30 vuorokauden välein. Tilauksen voi perua milloin vain. Tilauksen voi tehdä ja rekisteröityä sitä varten osoitteessa hsl.fi/kaupunkipyorat.

Koko kauden ostaminen (35 e) on yhä edullisin vaihtoehto, jos pyörää käyttää koko kauden 1.4.–30.10. ■

→ Lisätietoa: hsl.fi/kaupunkipyorat

Jussi Heilsten/Helsinki Partners

Yhteiskäyttöisistä polkupyöristä on tullut suosittuja.

Sähköpotkulautojen pysäköinti tiukentui

Yhteiskäyttöiset sähköpotkulaudat ja polkupyörät saa pysäköidä vain merkityille paikoille keskustassa ja osassa kantakaupunkia. Lyhytkin pysäköinti esimerkiksi asiointia varten pitää tehdä merkityillä pysäköintipaikoilla, joita on noin 250. Muunlainen pysäköinti on pysäköintivirhe.

Rajoitusalue kattaa Hesperian esplanadin ja Pitkänsilan eteläpuolisen alueen kantakaupungissa. Lännessä raja kulkee Lauttasaarensillalla. Kieltoalueen rajat ja pysäköintipaikat merkitään liikenne-merkeillä. Pysäköintialueet myös näkyvät operaattorien sovelluksissa. ■

Verkkosivuilta hel.fi/ikääntyneiden_vapaa_aika saa tietoa harrastuksista ikääntyneille. Näitä ovat esimerkiksi kulttuuri, liikunta ja vertaisseura. Harrastuksiin voi osallistua paikan päällä tai etäyhteydellä.

Virpi Velin

Palveluopas ikääntyneille

Suosittu ikääntyneiden oma palveluopas on julkaistu suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Tilaa opas soittamalla Seniori-infoon tai hae opas Seniori-infosta Hakaniemestä osoitteesta Siltasaarenkatu 2. Oppaan voi lukea verkossa: hel.fi/senioripalvelut > Ohjaus ja neuvonta > Palveluoppaat

Seniori-info on nyt Hakaniemessä

Kysy Seniori-infosta kaupungin, yritysten ja järjestöjen palveluista ikääntyneille ihmisille.

Seniori-info palvelee senioreja eli ikääntyneitä helsinkiläisiä sekä heidän läheisiään.

”Meiltä voi kysyä monista asioista, kuten yksinäisyys, asuminen, raha, terveys, mielen hyvinvointi ja päihteet. Autamme löytämään tietoa ja tukea, ja kaikki keskustelut ovat luottamuksellisia”, kertoo Nina Arekari, Seniori-infon neuvontapäällikkö.

Tietoa saa ilmaiseksi ja monella kielellä. ”Työntekijämme osaavat suomea ja ruotsia. Meillä on myös monen kielen tulkkeja. Tulkkaus voi olla esimerkiksi venäjäksi, somaliksi tai arabiaksi. Tulkkaus järjestyy nopeasti, ja myös puhelimesta voidaan tulkata”, Arekari kertoo.

Tule käymään tai ota yhteyttä

Seniori-info on muuttanut Hakaniemeen. Uusi osoite on Siltasaarenkatu 2, ja tila on esteetön.

Info on auki joka arkipäivä kello 9–15. Silloin voit myös soittaa infon numeroon 09 310 44556. Jos numero on varattu, noudata puhelinvastaajan ohjeita, niin infosta voidaan soittaa takaisin sinulle.

Seniori-info on myös kahdessa Helsingin terveys- ja hyvinvointikeskuksessa: Vuosaaressa tiistaina kello 8–11 ja Kalasatamassa keskiviikkona kello 8–11.

Infon työntekijöitä käy välillä myös muissa neuvontapisteissä eri puolilla Helsingiä. Kysy lisää Seniori-infosta tai kaupungin palvelukeskuksen sosiaaliohjaajalta.

Infon sähköpostiosoite on: seniori.info@hel.fi. Älä kerro sähköpostissa henkilötunnusta tai muita henkilökohtaisia tietoja, jos et käytä turvasähköpostia.

Verkkosivut ja chat ovat osoitteessa:

hel.fi/senioripalvelut

Facebook-sivun osoite on:

facebook.com/seniorihelsinki

Instagram-tilin käyttäjänimi on: [@seniorihelsinki](https://instagram.com/seniorihelsinki)

Kysy Helsingin palveluista

Helsinki-Infosta saat tietoa kaupungin palveluista ja maahanmuuttoon liittyvistä asioista monella kielellä.

Infon puhelinnumero on 09 31011 111. Soita maanantaista torstaihin kello 14–18, perjantaina kello 10–15. Voit myös lähettää sähköpostia: neuvonta@hel.fi

Nettisivujen hel.fi/helsinki-info kautta voit lähettää chat-viestin. Chat on auki maanantaista torstaihin kello 9–16, perjantaina kello 10–15.

Infon neuvontapiste on keskustakirjasto Oodissa, Töölönlahdenkatu 4. Oodissa neuvomme esimerkiksi, miten käytät kaupungin sähköisiä palveluja.

- Helsinki-info on myös
- Itäkeskuksen kirjastossa, Turunlinnantie 1, maanantaina kello 14–18
 - Kanneltalossa, Klaneettitie 5, tiistaina kello 14–18
 - Malmin kirjastossa, Ala-Malmin tori 1, torstaina kello 14–18
 - Itäkeskuksen Työllisyyspalveluissa, Asiakkaankatu 3 A, perjantaina klo 10–15.

International House Helsinki on viranomaisten yhteinen palvelupiste uusille helsinkiläisille. Sieltä saa neuvontaa ja tietoa palveluista.

Sen osoite on Lintulahdenkuja 2 D, sähköposti info@ihhelsinki.fi ja puhelinnumero 09 31011 111. Piste on auki maanantaista torstaihin 9–16 ja perjantaina klo 10–15, varaa aika etukäteen. Lisätietoja: ihhelsinki.fi

Maarit Hohteri

Liiku ilmaiseksi

Helsingissä voit harrastaa monenlaista liikuntaa ilmaiseksi. Kaupungissa on esimerkiksi:

- 23 kuntorataa, joiden pituus on 550–7500 metriä
- kymmeniä ulkokuntosaleja
- 7 frisbeegolfraataa
- puistojumppia

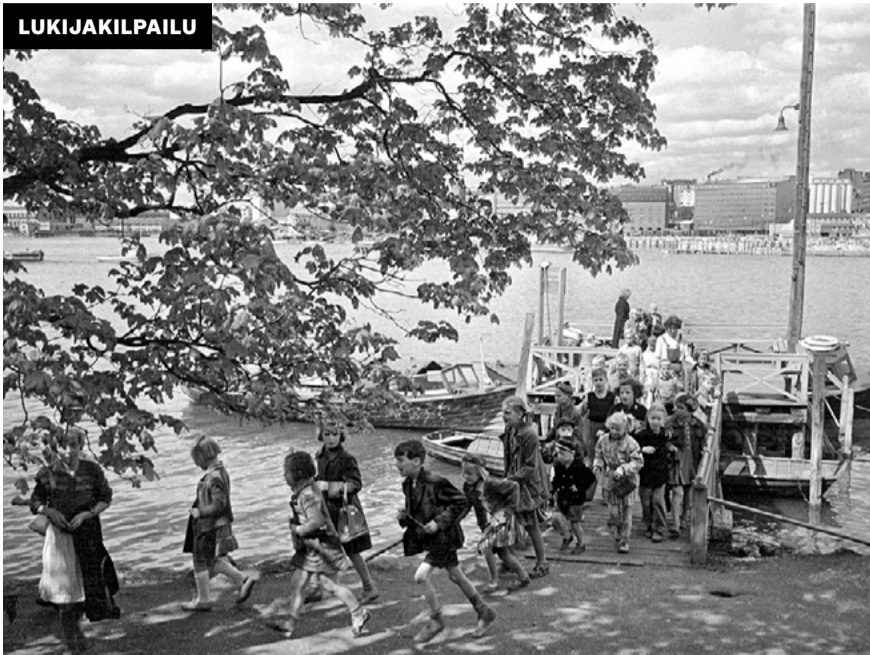
→ monia kuntoportaita, joista uusimmat ovat Alppikylänhuipulla, Suutarilan Vaskipellonpuistossa ja Laajasalon Ilomäenpuistossa

- urheilukenttiä ja tenniskenttiä
- 24 uimarantaa sekä maksullisia uimahalleja ja maa-uimaloita eli ulkona olevia uima-altaita.

Lisätietoja saat verkosta osoitteista liikunta.hel.fi ja ulkoliikunta.fi

Lukijakilpailun kuvan maisemissa Töölönlahdella pesi 1950-luvulla mm. musta joutsen, jota kakarana käytiin ihailemassa. Hesperian puistoon rakennettiin talvisin liukumäki ja kesäisin siellä oli kauniita kukkaistutuksia. Puistovahdit vahtivat, että väki käyttäytyi kunnolla. Talomme pojat tykkäsivät kiivetä hevoskastanjoihin, jolloin puistovahdit tulivat komentamaan heitä alas. • Ritva Pesonen •

lukijakilpailu.
helsinkilehti@hel.fi

Helsinki-lehti,
Lukijakilpailu,
PL 1, 00099 Helsingin kaupunki

Lukijakilpailun on tuottanut Aki Laurokari.

Helsingin kaupungin-museo

Helsingin kaupunginmuseo

Vastaus viime kysymykseen

Talvinen näkymä oli tietenkin Töölönlahdelta. Taustalla näkyy Diakonissalaitos ja kuvan vasemmassa laidassa sijaitsee nykyisin Linnamäki, joka on yksi Helsingin suosituimmista paikoista.

Kuvassa nostetaan jäitä Töölönlahdesta. Ennen sähköllä toimivia jääkaappeja jäitä nostettiin elintarvikkeiden kylmäsäilytystä varten. Luonnonjäätä otettiin talteen kevättalvella ja säilytettiin sahanpurukasoissa lämpimän vuodenajan läpi. Isommissa ja vauraammissa taloissa oli erikseen muurattuja jääkellareita jään säilyttämistä varten.

Kadonnutta kaupunkikuvaa

Valokuvaaja on ikuistanut tämän kesäisen hetken 1950-luvulla, mutta missä paikassa kuva on otettu? Vinkkinä vielä, että paikassa sijaitsi kesäsiirtola.

Vastaukset pyydetään lähettämään 19.10.2023 mennessä sähköpostilla (lukijakilpailu.helsinkilehti@hel.fi) tai postitse (Helsinki-lehti, Lukijakilpailu, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki). Mainitsettehan postiosoitteenne, jos haluatte osallistua Helsinki-aiheisen palkinnon arvontaan.

Viime kysymykseen oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Harri Leivo** – onnittelemme!

Ehdota aihetta historiasivustolle

Historia Helsinki -sivustolla on jo nyt hieno kattaus Helsingin menneisyydestä. Jos jokin aihealue on mielestäsi sivustolla vielä käsittelemättä, niin voit ehdottaa sitä sivuston toimistokunnalle. Aiheita ja palautetta voi lähettää osoitteeseen palautteet.hel.fi.

Sivuston päätoimittaja **Eva Sundgren** kertoo, että esimerkiksi erään puretun talon väärästä sijainnista tuli palautetta, ja tiedot korjattiin.

”Sehän tällaisen netissä olevan julkaisun hyvä puoli on, että se ei tule ikinä valmiiksi, vaan sitä voidaan aina tehdä paremmaksi. Voidaan korjata ja lisätä uutta.”

Noin vuoden ikäinen sivusto kasvaa ja kehittyy jatkuvasti. Tulevaisuudessa sivuston on tarkoitus käsitellä kaikkia Helsingin historian osaluokkia, suurpiirejä ja aikakausia.

”Tekniset asiat on saatu nyt toimimaan paremmin. Hakutoiminto on todella joustava. Artikkeleita on paljon enemmän, myös ruutuksi”, Sundgren listaa.

Sundgren suosittaa sivustoa ihan kaikille,

joita Helsingin historia kiinnostaa. Sivustolla on esimerkiksi ominaisuuksia, jotka tuovat historian eloon.

”Jos seisoo vaikka Itiksessä ja haluaa tietää millaista siellä on ollut ennen, voi mennä sivuston karttatoimintojen pariin. Siellä pystyy vertailemaan eri aikojen karttoja ja katsomaan ilmakuvia. Voi myös huomata, että Itiksen kaupakeskuksen kohdalla oli lehmä- ja laituria vielä 1960-luvulla. Hakusanoilla voi myös löytää kivoja kurioositeetteja”, Sundgren suosittelee.

Sivustolle on lähiaikoina tulossa hyvin monipuolisesti lisää sisältöä. Esimerkiksi kaupunginosista ja alueista on vielä vajausta.

”Olen itse tekemässä artikkeleita Töölöstä.

Haluamme sivustolle artikkeleita ihmisistä, ja esiin eri sukupuolia ja etnisiä vähemmistöjäkin. Artikkeleita on tulossa enemmän myös 1900-luvusta sekä siitä, millainen Helsinki on kaunokirjallisuudessa, kuvataiteessa, elokuvissa ja musiikissa”, Sundgren kertoo.

Historiasivusto on osoitteessa **historia.hel.fi**

Helsingin kaupunginmuseo

Kyltti Puotinharjun metrotyömaalta. Vuonna 1982 käyttöön otetun metroaseman nimeksi tuli Itäkeskus. Saat tietoa alueen vaiheista esimerkiksi historiasivuston karttatoiminnon avulla.

32 Ota yhteyttä!

Täältä saat tietoa kaupungin palveluista

Helsingin kaupunki

Helsinki-info

Tietoa kaupungin palveluista ja maahanmuutto-asiasta, p. 09 3101 1111

Chat: hel.fi, ma-to klo 9–16, pe klo 10–15

Neuvontapiste Keskustakirjasto Oodissa

Töölönlahdenkatu 4, ma–pe klo 10–18

Kiinni kesäkaudella 3.7.–6.8.

neuvonta.hel.fi

Neuvontapiste Itäkeskuksen Stoa kirjastossa

Turunlinnantie 1, ma klo 9–16, ke klo 9–16 ja

pe klo 10–16. Kiinni kesäkaudella 19.6.–31.8.

International House Helsinki (IHH), neuvonta,

Lintulahdenkuja 2, ma–to klo 9–16, pe klo 10–16

Digineuvonta, digituki.hel.fi

Digitukea saa maksutta mm. tietokoneen,

älypuhelimien, tabletin ja älytelevisiön käyttöön.

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Terveysasemat

Terveysasemakohtaiset numerot ja chat:

hel.fi/terveysasemat

Omaolo

Oirearvot: omaolo.fi

Päivystys

Kun oma terveysasema on kiinni, soita ensin

Päivystysapuun, p. 116 117

Terveysneuvonta

Tietoa Helsingin terveyspalveluista ja terveysneuvontaa 24/7, p. 09 3101 0023

Neurolat

Arkisin klo 8–14, p. 09 3105 5530.

Neuroloiden keskitetty puhelinpalvelu toimii takaisinsoittopalveluna, soitot arkisin klo 8–16.

Chat: hel.fi/perheentuki, ma–pe klo 10–12

Hammashoito

Ajanvaraus p. 09 3105 1400

ma–to klo 7–18 ja pe klo 7–15,

takaisinsoittopalvelu

Kiireellinen hammashoito

p. 09 3105 1400 ma–pe klo 7–14

Iltaisin, viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellinen hoito on Puistosairaalassa, Stenbäckinkatu 11.

Ajanvaraus p. 09 4717 1110

ma–pe klo 14–21,

la–su ja arkipyhinä klo 8–21

Soita ennen päivystykseen menoa, jotta hoidontarpeen kiireellisyys voidaan arvioida.

Chat: hel.fi/hammashoito, ma–pe klo 8–15

Seniори-info

Siltasaarenkatu 2, ma–pe klo 9–15

p. 09 3104 4556

seniori.info@hel.fi

Nettisivut ja chat: hel.fi/senioripalvelut

Sosiaalipalvelut

Sosiaalineuvonta

Puhelinneuvonta: 09 3104 4400,

ma–pe klo 9–16

Nettisivut ja chat: hel.fi/sosiaalineuvonta

Sosiaalipäivystys iltaisin ja viikonloppuisin

p. 020 696 006

Kriisipäivystys

Äkillisissä kriisitilanteissa 24/7

p. 09 3104 4222

Asuminen

Vuokra-asunnon haku

Työpajankatu 8,

ma–ti klo 8.15–12, ke–pe klo 12–15

Puhelinpalvelu: 09 3101 3030

ma–ti klo 12.30–15.30, ke–to klo 9–12,

pe klo 12–14

Nettisivut ja chat: asunnonhaku.hel.fi

ma–to klo 9–15, pe klo 12–15

asunnonhaku@hel.fi

Kasvatus ja koulutus

Päiväkodit, perhepäivähoito, leikkipuistot, peruskoulut, lukiot ja ammatillinen koulutus

Neuvonta p. 09 3104 4986

ma–pe klo 10–12 ja 13–15

hel.fi/kasvatuksen-ja-koulutuksentoimiala

Liikenne ja kaupunkiympäristö

HSL joukkoliikenne

Rautatieaseman palvelupiste länsisiivessä, Elielinaukio 3

Puhelinneuvonta: 09 4766 4000

ma–pe klo 7.30–19, la–su klo 9.30–17

Kadut, viheralueet ja pysäköinti

Palvelupiste: Työpajankatu 8

ma–ti klo 8.15–12, ke–pe klo 12–15

Puhelinpalvelu: 09 3102 2111

ma–to klo 8.15–16, pe klo 12–15

Palaute: hel.fi/palaute

Yrittäminen

Neuvontapalveluja yrittäjille sekä yrittäjiksi aikoville

Kansakoulukatu 3

ma–pe 8.30–16, ajanvarauksella

yrittayshelsinki@hel.fi

newcohelsinki.fi

p. 09 3103 6360, klo 9–11

Matkailu

Matkailuneuvonta Aleksanterinkatu 24

ma–la klo 9–17.30, su klo 9–16 (14.9. saakka)

Paviljonki, Matkailuneuvontapiste Vanhan kaup-pahallin luona Lyypekinlaiturilla päivittäin klo

9–16.15 (17.9. saakka)

Helsinki Helpit jalkautuvat kaupungille matkailijoiden avuksi kesä-elokuuksi.

p. 09 3101 3300, helsinki.touristinfo@hel.fi

Chat: MyHelsinki.fi

Kuvat: Mojo Erämetsä ja tuntematon kuvaaja/Helsingin kaupunginmuseo

Mojo Erämetsän aikamatkakuvissa yhdistyvät historiallinen ja nykypäivän Helsinki.

Teoksen "Töölö – My Helsinki" pohjana on tuntemattoman kuvaajan valokuva vuodelta 1937.